

Program hospodárskeho a sociálneho
rozvoja
Obce Dolný Hričov

na roky 2023-2030

Schvaľovací orgán	<i>Obecné zastupiteľstvo</i>
Identifikácia územnej samosprávy, pre ktorú sa dokument spracováva	<i>Obec Dolný Hričov</i>
Dátum schvaľovania	<i>22.3.2023</i>
Členovia riadiaceho výboru participatívnej tvorby PHRSR	<i>Členovia: Ing. Ladislav Vargončík, Ing. Peter Zelník, Monika Kilianová, Ing. Simona Smolková</i>
Gestor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	<i>Ing. Peter Zelník</i>
Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	<i>Ing. Ladislav Vargončík, lacovargoncik@gmail.com</i>
Adresa zverejnenia PHRSR na napr. webovom sídle zadávateľa tvorby stratégie (obcí, miest, VÚC)	<i>https://www.dolnyhricov.sk/</i>

1. ÚVOD - Základné východiská procesu tvorby a obsahu

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov je existencia PHRSR podmienkou pre získanie zdrojov zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov pre rozvojové projekty obce, preto je jeho spracovanie motivované predovšetkým potrebou koncepčného cieľavedomého a transparentného riadenia a rozhodovania orgánov obce Dolný Hričov. Naším cieľom je čo najlepšie riešiť problémy obce spojené s jej rozvojom a podporiť rast životnej úrovne jej obyvateľov. Zároveň musí byť náš dokument v súlade s cieľmi Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle spomínaného zákona, ale aj PHRSR Žilinského samosprávneho kraja, aby sa zabezpečila vzájomná synergia pri plnení stanovených cieľov.

Pri príprave PHSR sme vychádzali z Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, ktorá bola schválená generálnym riaditeľom sekcie regionálneho rozvoja Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky.

Našou snahou je aj pomocou tohto dokumentu zlepšenie kvality verejnej správy obce a jej prepojenie na vyššie stratégie regionálneho rozvoja podporované nielen nadriadenými orgánmi verejnej správy SR, ale aj inštitúciami EÚ.

1.1. Inštitucionálne východiská (legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev),		
1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR		<i>Zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií schváleného uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017</i>
1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR		<i>Náš dokument schvaľuje Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadaní 22.3.2023</i>
1.1.3. Partneri	Dotknutá verejnosť	<i>V rámci prípravy a tvorby PHSR obce Dolný Hričov sme oslovili všetkých obyvateľov obce, ktorí sa mohli vyjadriť prostredníctvom dotazníka, ohľadom priorít a hodnotenia súčasného stavu obce v oblasti sociálneho a hospodárskeho rozvoja.</i>
	Hlavní aktéri rozvoja	<i>Medzi hlavných aktérov rozvoja obce patria okrem zamestnancov obce aj zastupitelia obce, ďalej občianske združenia pôsobiace na území obce, ako aj podnikatelia a v neposlednom rade samotní obyvatelia.</i>
	Hlavní sociálno-ekonomickí partneri	<i>Na príprave sa aktívne zúčastnili zástupcovia partnerov, ktorí sú podrobne spomínaní v časti 3.5</i>

Obec neuzatvárala pri príprave PHSR žiadne inštitucionálne partnerstvá, ale vychádzala z vyšších programových dokumentov, hlavne z PHSR Žilinského samosprávneho kraja.

1.2. Obsahové východiská

1.2.1 Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR

Potreba spracovania PHSR Obce Dolný Hričov vyplývala v prvom rade s legislatívneho hľadiska, keďže je obec povinná aktualizovať a schváliť nový program rozvoja po uplynutí doby na ktorú bol schválený. Zároveň však došlo v uplynulom období k mnohým zmenám aj v súvislosti s pandemiou Covid – 19, ktoré zapríčinili nové problémy a nutnosť ich riešenia. Z týchto dôvodov bolo nutné pristúpiť k vypracovaniu nového PHSR na obdobie rokov 2023 – 2030 i keď sme pochopiteľne vychádzali a nadväzujeme aj na pôvodný PHSR platného do konca roka 2022.

1.2.2 Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúracie stratégie PHRSR

Obec Dolný Hričov leží v Bytčianskej kotline na terasových náplavoch Váhu, východná časť chotára v severnej časti Strážovských vrchov. Celková výmera územia obce je 1 245 ha. Intravilán obce leží v nadmorskej výške od 310 m n. m. – do 569 m n. m., stred obce vo výške 316 m n. m., územie sa zaraduje do klimaticky mierne teplej oblasti, vlhkej klímy, s inverziou teplôt. Chotár tvoria druhohorné horniny. Prevládajú nivné pôdy a rendziny. Nesúvisle je zalesnený len v pohorí. Do katastrálneho územia zasahuje CHKO Súľovské skaly. V okolí hradu sa nachádza množstvo jaskýň. Neďaleko obce sa nachádza skalný útvar Hričovská skalná ihla. V obci sa nachádza medzinárodné letisko kde sa konajú rôzne podujatia v oblasti motoristického i leteckého športu.

Obec Dolný Hričov je administratívne začlenená do Žilinského okresu a Žilinského samosprávneho kraja a je členom regiónu „Horné Považie“. V štatistických jednotkách EÚ pre čerpanie ŠFEÚ patrí obec do NUTS II a NUTS III. Obec je otvorenou ekonomickou a sociálnou jednotkou s bezprostrednými väzbami na svoje najbližšie okolie, s príležitosťami pre ekonomické aktivity, najmä zamestnanie, služby, vzdelanie, kultúrne a spoločenské vyžitie.

Územie obce patrí do klimatickej oblasti severozápadného Slovenska. Kopcovitá časť územia obce patrí k severozápadnému okraju Strážovskej hornatiny. Najvyšším bodom je Senkov vrch, ktorý leží 569 m nad morom. Najnižší bod sa nachádza pri rieke Váh – 308 m nad morom. Prírodné prostredie tvorí väčšinou lesný porast, na ostatnej ploche je orná pôda, lúky a pasienky. Hlavným vodným tokom, ktorý vytvára prirodzenú hranicu medzi dolnohričovským a kotešovským katastrálnym územím je rieka Váh do ktorej, sa vlievajú menšie potoky, stekajúce z kopcov. Nebezpečenstvo živelnej pohromy bolo eliminované vybudovaním Vážskej kaskády s Hričovskou priehradou.

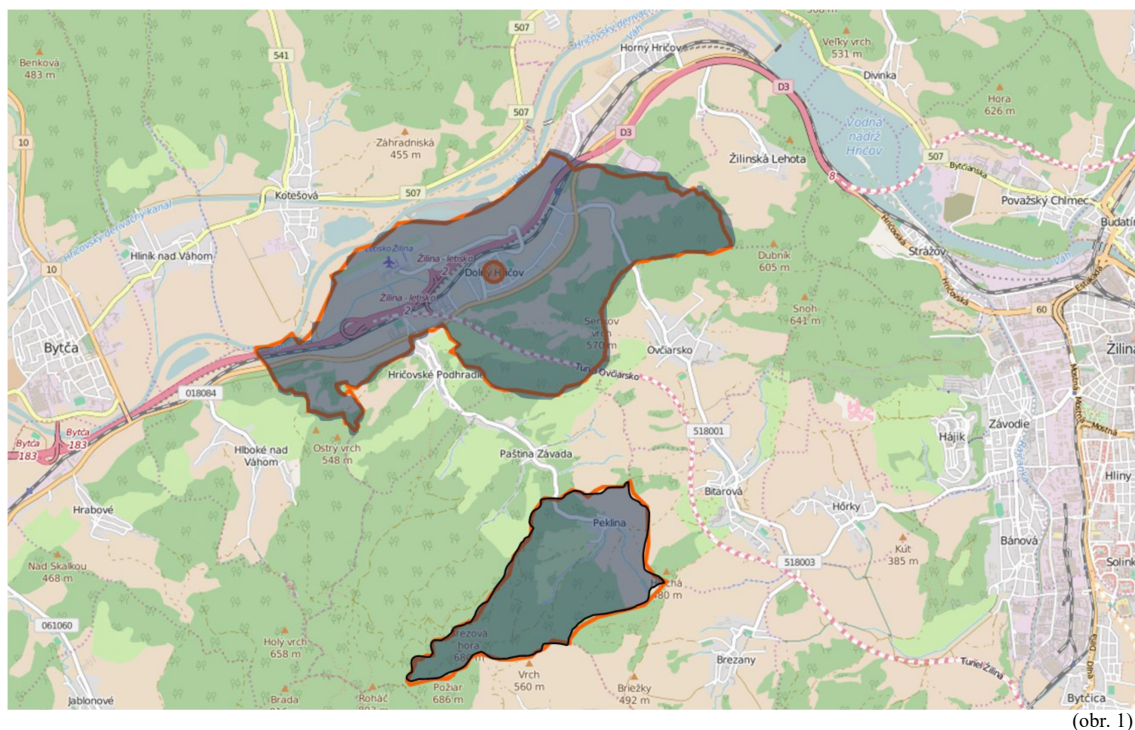
V okolí obce je rozsiahly lesný fond, spravovaný Pozemkovým spoločenstvom bývalých urbárikov. Lesy sú predovšetkým ihličnaté. Fauna v obci obce je rozmanitá, raritou sú každoročne prilietajúce bociany.

Vodné plochy poskytujú podmienky na rybolov a lesné porasty na poľovníctvo. Lesy a rieka Váh tvoria významné ekologické lokality s vplyvom na životné prostredie a poskytujú možnosť vybudovania zón rekreácie a oddychu.

Obec Dolný Hričov tvoria dve nesúvislé, priestorovo oddelené katastrálne územia. Celková výmera katastrálneho územia obce predstavuje 12 450 686 m², z toho:

- Katastrálne územie časti Dolný Hričov – 9 045 236 m²

- Katastrálne územie časti Peklina – 3 405 450 m²

(obr. 1)

Obr. 2.2 Katastrálne územie obce Dolný Hričov spolu s časťou Peklina

Väčšina pozemkov v katastrálnom území obce Dolný Hričov je v súkromnom vlastníctve. Vo vlastníctve obce je 255 794 m². Časť pozemkov bola vyvlastnená pre verejné účely – železnica, komunikácie, letisko, priemyselné objekty.

1.2.3 Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov

Medzi kľúčové dokumenty, ktoré sme pri tvorbe programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja našej obce boli dokumenty vytvorené VÚC Žilina ako aj Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR. Logicky je našim najbližším partnerom okrem okolitých obcí, mesto Žilina, kde je nielen sídlo okresu, ale aj samosprávneho kraja. Vychádzali sme teda z priorit, ktoré budú podporované na tomto území krajom. Zároveň musíme sledovať súlad politik s národnými stratégiami a plánmi, ktoré sú implementované s centrálnej úrovne, ako napríklad Plán Obnovy, ktorý pripravila vláda SR vzhľadom na obnovu hospodárstva krajiny po pandémie Covid – 19. Ďalej je náš dokument v súlade s Koncepciou územného rozvoja Slovenska, ktorá bola aktualizovaná v roku 2011. Podrobnejšie sú tieto vstupy rozobraté v analytickej časti PHSR týkajúcej sa východiskovej situácie v oblasti dopravy.

1.2.4 Informácia o procese participatívnej tvorby PHRSR

V priebehu tvorby nášho návrhu PHSR a pred jeho schvaľovaním sme do posudzovania integrovali procesy strategického environmentálneho hodnotenia. Všetky procesy výstavby v obci v prípade plánovaných rekonštrukcií, alebo iných budúcich projektov sa budú uskutočňovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Aby sme zabezpečili participatívny charakter tvorby PHRSR, zapojili sme do tohto procesu aj verejnosť so zreteľom na ich potreby a konzultovali sme tieto potreby s odborníkmi v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie. Tento postup je nevyhnutný z dôvodu kladenia čoraz väčšieho dôrazu na oblasť udržateľnosti rozvoja v oblasti životného prostredia a je nevyhnutnou podmienkou pri čerpaní akýchkoľvek dotácií zo strany štátu, alebo fondov EÚ.

2. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ

2.1. Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií

Obci Dolný Hričov sa podarilo v uplynulom období realizovať z pôvodného plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja nasledovné aktivity:

(Tab.1)

Opatrenie/aktivita	termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu	Realizované/Nerealizované	Plán trvá (áno/nie)
1.1.1 Komplexná rekonštr. budovy a areálu ZŠ a MŠ	N/A	ZŠ a MŠ P. V. Rovnianka	Programový rozpočet	Kapacita podporeného zariadenia/žiaka	realizované 5-9.r., MŠ a Školská jedáleň výmena okien, náter strechy	ÁNO - MŠ,ZŠ 1.-4.r.zateplenie ešte neprebehlo
1.2.1 Výstavba nájomných bytov v Dolnom Hričove a Pekline	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠFRB/ Programový rozpočet	Počet nových bytových jednotiek	realizované v minulosti Dolný Hričov 28 b.j., 16 b.j.	ÁNO
1.3.1 Rekonštrukcia budov „Domino“ a „Miestna prevádzka“	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠR/ Programový rozpočet	Počet klientov zariadenia	nerealizované - prebieha vysporiadanie pozemkov	ÁNO
1.4.1 Rekonštrukcia zdravotného strediska	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠR/ Programový rozpočet	Počet klientov zariadenia	realizované - funkčné	ÁNO
1.5.1 Výstavba Kultúrneho domu v Pekline	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠR/ Programový rozpočet	Kapacita zariadenia/ Počet podujatí	realizované - prebieha podpis zmluvy	ÁNO
1.5.2 výstavba kaplnky a zvonice v Pekline	N/A	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Kapacita zariadenia	realizované v minulosti	NIE
1.5.3 Zriadenie multifunkčného ihriska	N/A	Športový klub Dolný Hričov	ŠR/Programový rozpočet	Počet nových ihrísk/rozloha v m2	nerealizované-svojpomocne vybudovaná umelá tráva	ÁNO
1.5.4 Zriadenie športovo – oddychovej zóny v Pekline	N/A	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Rozloha upraveného areálu v m2	realizované	ÁNO
1.6.1 Rozvoj a podpora partnerskej spolupráce	N/A	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Počet ekonomických partnerov	realizované	ÁNO

(Tab.2)

Akčný plán pre prioritnú oblasť – Hospodárska oblasť 2015 - 2021						
Opatrenie/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu	Realizované/Nerealizované	Plán trvá (áno/nie)
2.3.1 Oprava a obnova miestnych komunikácií a chodníkov na ul. Dolné Záhumnie a Na Imranovec	N/A	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Dĺžka upravenej pozemnej komunikácie v m	realizované	ÁNO
2.3.2 Vybudovanie prístupovej komunikácie a chodníkov – cintorín Peklina	N/A	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Dĺžka upravenej pozemnej komunikácie v m	nerealizované	ÁNO
2.3.3 Dopravná bezpečnostná situácia v obci	215	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Počet bezpečnostných prvkov dopravnej siete obce	realizované	ÁNO
2.3.4 Modernizácia verejného osvetlenia	2016	Obec Dolný Hričov	ŠR/Programový rozpočet	Počet ekonomických svietidiel	realizované	ÁNO
2.3.5 Rozšírenie verej. osvetlenia v Pekline	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠR/Programový rozpočet	Počet nových svietidiel	realizované	ÁNO

(Tab.3)

Akčný plán pre prioritnú oblasť Environmentálna oblasť 2015 - 2021						
Opatrenie/aktivita	termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu	Realizované/Nerealizované	Plán trvá (áno/nie)
3.1.1 Rozšírenie vodovodu a kanalizácie – ul. Osloboditeľov	N/A	Obec Dolný Hričov	OP KŽP/Programový rozpočet	Dĺžka novovybudovanej kanalizácie v bm	realizované	NIE
3.1.2 Protipovodňová ochrana obce	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠR/Programový rozpočet	Protipovodňová plocha v m	nerealizované	ÁNO
3.2.1 Rozšírenie cintorína	N/A	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Upravená plocha v m ²	nerealizované	ÁNO
3.3.1 Obnova a revitalizácia zelene, ozdravovanie areálov	N/A	Obec Dolný Hričov	Environmentálny fond/Programový rozpočet	Upravená plocha v m ²	nerealizované - schválená dotácia Slovenská agentúra životného prostredia	ÁNO
3.3.2 Likvidácia nelegálnej skládky odpadu	N/A	Obec Dolný Hričov	Environmentálny fond/Programový rozpočet	Vyčistená plocha v m	realizované 2x v minulosti	ÁNO
3.4.1 Nakladanie s komunálnym odpadom, systému triedeného zberu odpadov a ich úprava	N/A	Obec Dolný Hričov	OP KŽP/Programový rozpočet	Zníženie množstva zmesového komunálneho odpadu	realizované	ÁNO

Uvedené aktivity výrazne prispeli k zlepšeniu životného prostredia v obci ako aj sociálneho prostredia našich obyvateľov. Zároveň sme prispeli k ekonomickejšiemu a trvalo udržateľnému prostrediu, nakoľko rekonštrukciou objektov aj šetríme energie a tým aj finančné prostriedky obce. Z danými projektmi máme pozitívne skúsenosti, i keď sme sa v priebehu ich realizácie stretli s bežnými operatívnymi problémami, pri spolupráci s dodávateľmi ako aj s financujúcimi inštitúciami. Mnohé z projektov sa nám však nepodarilo zrealizovať úplne z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

2.2. Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala

V čase prípravy nového PHSR obce Dolný Hričov sme svedkami prudkých zmien nielen na lokálnej úrovni, ale hlavne medzinárodnej, ktorá v konečnom dôsledku ovplyvňuje situáciu a vývoj aj na lokálnej úrovni. Dopady pandémie Covid – 19 a jej prípadných možných ďalších dôsledkov, nás postavila pred skutočnosť, že aj miestna samospráva musí vedieť okamžite reagovať na neočakávané globálne výzvy. Zároveň prebiehajúci vojnový konflikt u našich susedov a s ním spojené dôsledky či už na makro, ale aj mikro úrovni, nás núti zamýšľať sa na možných krízových scenároch v prislúchajúcich oblastiach kompetencií municipálnej sféry. V prípade, že by sme sa nezamýšľali nad súčasnými trendami vývoja a nereagovali aj prípravou novej stratégie PHSR, ocitla by sa naša obec v zraniteľnejšej situácii. Napriek tomu, že nevieme presne predpovedať vývoj z medzinárodného hľadiska, pokúsili sme sa v našej stratégii PHSR reagovať na aktuálne výzvy a črtajúce sa problémy.

2.3. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov

2.3.1 Socio-ekonomická analýza

Obyvateľstvo

V obci Dolný Hričov podľa posledných údajov k 31. 12. 2021 bývalo 1 668 obyvateľov. Štatistické údaje o vývoji počtu obyvateľov nám ukazujú, že nárast obyvateľstva sa mení rozvojom hospodárstva v regióne a v poslednej dobe badať po náraste ustálenie počtu obyvateľstva. Podrobný vývoj obyvateľov obce ukazuje tabuľka č. 4.

Obyvatelia obce: národnostne dominantná obec (podľa sčítania obyvateľstva v roku 2021) - slovenská národnosť 96,37 %, ďalej národnosť česká 0,30 %, ruská, anglická po 0,06 % a iná a nezistená 3,15 %. Rómsku komunitu (0,06 %) je ťažké štatisticky vykázat, nakoľko sa hlásia buď slovenskej alebo inej národnosti. Žijú integrovane v komunite obce. Obyvatelia obce boli v minulosti prevažne poľnohospodári a remeselníci. Podľa sčítania ŠÚ 2021 v obci žilo 1 651 obyvateľov, z toho 843 žien (51,06 %) a 808 mužov (48,94 %).

Tabuľka č. 3 Obyvateľstvo podľa vekovej štruktúry

Vek obyvateľov	pohlavie	časť Peklina	spolu (muži + ženy)	časť Dolný Hričov	spolu (muži + ženy)	Spolu Obec Dolný Hričov
0 - 14	muž	22	47	126	238	285
0 - 14	žena	25		112		
15 – 59	muž	55	123	448	888	1011
15 – 59	žena	68		440		
60 a viac	muž	10	27	139	317	344
60 a viac	žena	17		178		
Spolu			197		1443	1640

(Tab.4)

Rok	Počet obyvateľov	Index starnutia
1991	1386	75,50
2001	1496	84,12
2009	1607	
2010	1625	119,48
2011	1660	
2012	1685	128,74
2020	1670	
2021	1651	121,60
K 31.12.2021	1668	

Zdroj: sodb.infostat.sk

Kvôli porovnateľnosti údajov sú počítané bilančnou metódou.

Vplyv demografického vývoja na vekové zloženie obyvateľstva v sledovaných skupinách sa od celorepublikového priemeru odlišuje. Vekové zloženie obyvateľstva SR sa za posledných 10 rokov sa zmenilo, proces starnutia sa zintenzívnil. Keď porovnáme vekovú štruktúru obyvateľstva v obci za posledné roky tak vidíme, že obyvateľstvo začalo mladnúť. Štatistické údaje a hlavne index starnutia nám ukazuje, že za posledných 10 - 15 rokov z relatívne vyrovnaného podielu obyvateľstvo začalo starnúť ale v posledných rokoch vďaka nárastu predproduktívneho obyvateľstva, index starnutia má pozitívny smer. Štruktúra obyvateľstva obce v dôsledku stálej prevahe poproduktívneho obyvateľstva v blízkej budúcnosti prinesie demografický problém v sociálnej starostlivosti obyvateľstva. Jediná pomoc by bola nárast počtu obyvateľstva o mladé rodiny.

Kvôli permanentnej prevahe poproduktívneho obyvateľstva treba uvažovať o doplnení vhodnej formy poskytovania sociálnej služby v obci. Vhodnou alternatívou do budúcnosti môže byť zabezpečenie permanentnej opatrovateľskej služby a stravovania, zreteľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí alebo v komunite, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.

Nakoľko finančné možnosti obce sú obmedzené, obec podporuje prípadnú snahu verejných subjektov poskytujúce sociálne služby na zabezpečenie potrebných služieb pre obec.

Školstvo

V obci Dolný Hričov sa nachádzajú výchovné zariadenia Materská škola a Základná škola. Školská výchova podľa dostupných údajov sa traduje z druhej polovice 19. storočia.

Základná škola

Základná škola s celodennou prevádzkou bola odovzdaná do zriaďovateľskej právomoci obce v roku 2002. Oficiálny názov školy je Základná škola s materskou školou P.V Rovnianka Dolný Hričov. Výchovno-vzdelávací proces prebieha podľa platných učebných osnov a štandardov jednotlivých predmetov na I. stupni podľa základného variantu a štátneho vzdelávacieho programu I. stupňa základnej školy ISCED1, na II. stupni podľa druhého variantu učebných plánov a štátneho vzdelávacieho programu II. stupňa základnej školy ISCED2. Prevádzka školy je jednozmenná, popoludní prebieha výchovno-vzdelávacia činnosť v oddelení ŠKD, záujmová činnosť a organizované aktivity rôzneho charakteru. Žiaci majú zabezpečenú teplú stravu zo Školskej jedálne. V rámci mimoškolských aktivít existuje školský klub detí, ktorý ponúka jej členom rôzne formy trávenia voľného času. Škola využíva od roku 2001 internet a informačné a komunikačné technológie. Škola sa úspešne uchádza o rôzne projekty na získanie finančných prostriedkov na zvýšenie kvality výchovy, čo sa odzrkadľuje na úspešnosti žiakov na rôznych súťažiach a olympiádach. Školu navštevujú deti zo spádových obcí Hričovské Podhradie, Paština Závada, Peklina a od 5. ročníka i deti z obce Horný Hričov. V súčasnosti vo výchovno-vzdelávacom procese integrácia detí a žiakov z obce prebieha s pomocou asistenta učiteľa pre deti so zdravotným znevýhodnením.

Počet žiakov v základnej škole je 203.

Materská škola

Pre deti predškolského veku je zabezpečená celodenná starostlivosť v obci. V materskej škole pracujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci, ktoré pripravujú pre deti bohatý edukačný program. Budova materskej školy je umiestnená v areály s dostatkom zelene, ideálne pre celodenný pobyt detí a deti majú zabezpečenú teplú stravu. Materskú školu navštevujú deti vo veku od 3 - do 6 rokov.

Počet detí v materskej škole je 49.

Zo sociálneho hľadiska existencia pedagogického dozoru v obci kladne vplýva na dospelávajúcu mládež.

Služby

V obci je zastúpenie najmä drobných živnostníkov. Ich existencia na území obce značne vplýva na finančné možnosti obce a obyvateľstva. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze. Niektorí podnikatelia majú len sídlo v obci a svoju podnikateľskú aktivitu vykonávajú mimo obce.

Tabuľka č.5 Odvetvová štruktúra subjektov pôsobiacich v obci

Odvetvie	Počet prevádzok
Poľnohospodárstvo	5
Maloobchod	12
Služby	79
Spoločnosti	29
Zdroj: Vsetkyfirmy.sk	

Miera ekonomickej aktivity v obci je okolo 48 %, časť obyvateľstva je napojená na štátne sociálne dávky. Narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami. Vyše 84 % ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádza za prácou mimo obce. Chýbajú možnosti zamestnávať obyvateľov s nižším vzdelaním.

Kultúra, šport, zdravotníctvo

Spoločenský život je veľmi aktívny, na ktorom sa zúčastnia vekové kategórie od detí po seniori. Zoznam spoločenských organizácií: ŠK Dolný Hričov, DHZ Dolný Hričov, Jednota dôchodcov Slovenska, Poľovnícke spoločenstvo Veliká, Urbárske spoločenstvo, Cirkevná organizácia, Aeroklub Žilina, Parašutistický klub .

Športovo-rekreačné zariadenia a aktivity – Detské ihrisko, Futbalové ihrisko, Telocvičňa, letisko, futbal, turistika, cykloturistika, florbal, minifutbal, volejbal, Smeč cup, Nočná požiarňa súťaž, Futbalový turnaj, letecké športy, Letecký deň, možnosti pre poľovníctvo a rybolov.

Kultúrne zariadenia a aktivity – Knižnica, Kultúrny dom.

Fašiangy - Karneval, Orgánový koncert, Deň matiek, MDD, Hričovské pastorále, Svätohubertske slávnosti, Posedenie so seniormi – Mesiac úcty k starším, Uvítanie novorodencov, Mikuláš, Obecná zabíjačka.

V obci nie je zdravotné stredisko s lekárnou len ordinácia zubného lekára.

Revitalizácia obce je dokončená.

Obec o dianí v obci informuje obyvateľstvo a širokú verejnosť prostredníctvom občasníka „Dolnohričovské zvesti“ a internetovej stránky www.dolnyhricov.sk .

V obci sú vytvorené podmienky na uskutočňovanie rôznych obecných, kultúrnych a športových podujatí, ktoré poskytujú občanom i turistom ideálne podmienky na stretávanie sa pri rôznych príležitostiach a prostredie pre trávenie voľného času.

Nezamestnanosť

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracuje v priemyselnej výrobe, dochádzajú denne za prácou a v poľnohospodárstve a s ním súvisiacich službách. Štatistické údaje v tejto oblasti sú dosť relatívne čísla. Každá inštitúcia si vedie svoju vlastnú štatistiku podľa vlastných kritérií. Obec nemá k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktorí pracujú v zahraničí.

Skrytú nezamestnanosť, t. j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie je možné zistiť. Taktiež počet evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie nekorešponduje s počtom občanov nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi. Najmenšie šance umiestniť sa na trhu práce majú hlavne starší občania nad 50 rokov, taktiež absolventi škôl, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobo nezamestnaní. Kým pre starších ľudí je typické, že nie sú schopní pružne reagovať na zmenu trhu práce, absolventi škôl majú problém nájsť si svoje prvé zamestnanie kvôli nedostatočnej praxi. Z dostupných informácií bol zostavený prehľad o miere nezamestnaných :

Tabuľka č.6

Rok: Miera nezamestnaných:

2001	7,91 %
2011	5,93 %
2020	3,00 %
2021	3,00 %

ÚPSVaR Žilina

Uvedené údaje odzrkadľujú na jednej strane pozitívny jav, že región drží nezamestnanosť na nižšej úrovni ako je slovenský priemer, ale na druhej strane badať odlišnosť obyvateľstva za prácou z územia. Vyše 84 % ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádza za prácou mimo obce. Počet uchádzačov sa bude pravdepodobne ešte zvyšovať z dôvodu redukovania prevádzok nielen v meste, ale aj v širokom okolí. V dôsledku tejto skutočnosti mesto zaznamenáva nepriaznivý trend vo vývoji ekonomiky a preto by mal podporovať aktivity podnikateľského sektora pri vytvorení nových pracovných miest.

Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

Východiskom k spracovaniu analýzy stavu poskytovaných sociálnych služieb boli dostupné údaje v územnom obvode obce, získané osobným, telefonickým a elektronickým kontaktom s poskytovateľmi sociálnych služieb od Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Sociálna služba môže byť poskytovaná ambulantnou formou, terénou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava. V zmysle zákona o sociálnych službách má poskytovanie sociálnych služieb v prirodzenom prostredí klienta prednosť pred pobytovou formou. Z uvedeného dôvodu sa kladie a aj v budúcnosti bude klásť dôraz na rozvoj ambulantných a terénnych sociálnych služieb, čo je aj v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na obdobie rokov 2021 – 2030. Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou obce.

V obci nie je zariadenie sociálnych služieb, v ktorom je možné zabezpečiť sociálnu službu odkázaným v zariadení s pobytovou formou. Najbližšie zariadenie s pobytovou formou sa nachádza v Žiline, kde je možnosť zabezpečiť potrebné sociálne služby v zariadení. Opatrovateľská služba je registrovaná, ale v súčasnosti nie je v prevádzke. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečenia a pomoci cez dávky. Na koordináciu sociálnej služby obec nemá vytvorenú funkciu sociálneho pracovníka – na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Sociálna agenda je zabezpečená dodávateľsky. V poslednej dobe badať ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach. Je nevyhnutné vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu v spolupráci s VÚC, regionálnym združením obcí alebo s tretím sektorom, nakoľko za niekoľko rokov kvôli prestarnutiu obyvateľstva vznikne problém so sociálnymi službami v obci. Preto obec podporuje aktivity subjektov na vytvorenie zariadenia sociálnych služieb pre potreby obce a regiónu. Vhodnou alternatívou do budúcnosti môže byť zabezpečenie permanentnej opatrovateľskej služby a stravovania, zreteľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí alebo v komunite, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny. Neverejný poskytovateľ plánuje vybudovať v územnom obvode obce Dolný Hričov zariadenie sociálnych služieb s pobytovou formou

Nakoľko finančné možnosti obce sú obmedzené, obec podporuje prípadnú snahu verejných subjektov poskytujúce sociálne služby na zabezpečenie potrebných služieb pre obec.

Obec v súčasnosti poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom)
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok
- návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby)
- stretnutia dôchodcov
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....).
- poskytovanie finančnej podpory odkázaným
- v prípade potreby zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby
- v prípade potreby zabezpečenie stravovania odkázaných

Obec v prípade potreby podporuje:

- poskytovanie sociálnych služieb verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre potreby obce.

Sociálne znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale najmä skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa ich týkajú. Ide o subjekt, ktorý je definovaný spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, t.j. od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Celkový počet obyvateľov komunity má trvale klesajúcu tendenciu, čo preukazuje úbytok populácie ako aj migrácia, tento vývoj z dlhodobého hľadiska môže pôsobiť problémovo aj na oblasť sociálnych služieb.

Veková štruktúra, ktorá je súčasnosti relatívne stabilizovaná má vzhľadom k vysokému rastu indexu starnutia a indexu ekonomickej závislosti jednoznačnú tendenciu ďalšieho a trvalého nárastu poproduktívnej kategórie populácie v komunite, čo je vo väzbe na ďalšie skutočnosti významným faktorom a indikátorom pre plánovanie sociálnych služieb pri ktorých je nevyhnutné venovať vzrastajúcu pozornosť práve tejto vekovej kategórii, nakoľko starnutie nie je možné žiadnym spôsobom zastaviť.

Z dostupných demografických údajov na základe štatistického predpokladu sme vypočítali počet občanov, ktorí budú potrebovať istú formu sociálnej pomoci, prípadne sociálnych služieb. Použili sme pri tom orientačné údaje, ktoré vymedzujú potrebu sociálnych služieb vo vzťahu k veku, miere závislosti na pomoci pri sebaobslužbe a zdravotného postihnutia.

Sociálne znevýhodnené skupiny v obci môžeme rozdeliť na:

- a) seniori
- b) nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním
- c) deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia
- d) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
- e) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Obec sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie.

SENIORI

Identifikácia problémov

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc
- osamelí seniori so zdravotnými problémami
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci
- financovanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, je možné charakterizovať túto skupinu týmito spoločnými prejavmi:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku
- nárast miery chorobnosti a tým aj závislosti na sociálnej pomoci
- vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity

Z hľadiska počtosti ide i jedinu sociálnu kategóriu populácie, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu premietajúcu nárastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity.

Podľa údajov ŠÚ SR máme k dispozícii tieto údaje:

	Počet obyvateľov	predprod. vek/%	produktívny vek/%	poproduk. vek/%
2010/	1 548	267/17,25%	962/62,14%	319/20,61%
2012/	1 543	261/16,92%	946/61,31%	336/21,77%
2021/	1 651	287/17,38%	1 015/61,48%	349/21,14%

(Tab.7)

Zdroj: sodb.infostat.sk

Občania nad 60 rokov vyše 21 % z celkového počtu obyvateľov, to znamená, že ide o najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Keď porovnáme jednotlivé roky, tak vidíme, že podiel ľudí poproduktívneho veku v každom roku prevyšuje počet a podiel predproduktívnych. Podľa prepočtov bude opatrovateľskú službu v blízkej budúcnosti permanentne potrebovať 7 – 10

obyvateľov a umiestnenie v sociálnom zariadení 5 osôb.

Obec v prípade potreby vytvárala by technické a materiálne podmienky na činnosť základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v obci Dolný Hričov, ktorá by mohla organizovať pre seniorov kultúrno-spoločenské aktivity v obci. Svojou aktivitou by mohla inšpirovať aj mladšiu generáciu v obci.

Terénna opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba je starostlivosť v domácom prostredí, zatiaľ je to jediná forma terénnych sociálnych služieb v komunite obce pre kategóriu seniorov, Obsah a rozsah ich poskytovania je prevažne zameraný na samotnú a limitovane chápanú opatrovateľskú službu poskytovanú len v časovo úzko vymedzenom rozsahu, ktorý dovoľuje vykonávať len vlastné úkony pomoci a ošetrovateľských činností. Celodenné poskytovanie opatrovateľskej služby v súčasnosti nie v prevádzke.

Presný počet prijímateľov je v závislosti od požiadaviek a potrieb občanov obce.

Z časového hľadiska sociálna služba je požadovaná od 4 hodín do 7,5 hodín denne.

Organizačne je sociálna služba zabezpečená s opatrovateľmi, ktorí vlastnia certifikát. Odborným zamestnancom je Zodpovedná osoba ako vedúci pracovník. Finančné podmienky sú zabezpečené z vlastných zdrojov získaných z podielových daní a z vlastnej činnosti obce ako príjmy od prijímateľov sociálnej služby. Prevádzkové podmienky nie sú potrebné nakoľko sociálna služba je poskytovaná u prijímateľa sociálnej služby.

Supervízia pre zamestnancov je zabezpečená na základe dohody so supervízorom 1 krát za rok, v zmysle programu supervízie.

Vlastná legislatíva na poskytovanie sociálnej služby v územnom obvode obce Dolný Hričov je vypracovaná a schválená obecným zastupiteľstvom – VZN č. 2/2020.

Táto služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Žilinského samosprávneho kraja, obcou Dolný Hričov pod registračným číslom 47/2010/OSV zo dňa 28.1.2010.

Jedáleň pre dôchodcov – nie je, stravovanie v prípade potreby obecný úrad vie zabezpečiť od registrovaného dodávateľa stravy. Postup a podmienky pri poskytovaní stravovania dôchodcom a zdravotne postihnutým občanom v obci sú upravené vo VZN č. 2/2020. Stravu odoberá v priemere 58 stravníkov. Výška podpory je 0,50 € na stravníka denne.

Bezbariérovosť v obci je riešená čiastočne.

V súčasnosti obec nedopĺňa ekonomicky oprávnené náklady za obyvateľa umiestneného v zariadení sociálnych služieb.

Neverejný poskytovateľ Dream Life, s.r.o. Mojš 191 plánuje vybudovať v územnom obvode obce Dolný Hričov zariadenie sociálnych služieb s pobytovou formou. V súčasnosti je štádiu oznámenia o začatí správneho konania s názvom „Novostavba domova sociálnych služieb Dolný Hričov“. Účelom je vybudovanie moderného areálu DSS pre pobyt seniorov s kompletnou vybavenosťou, lekárskou starostlivosťou, ubytovaním a možnosťami trávenia voľného času.

Finančno-ekonomická analýza obce Dolný Hričov

Pri finančno-ekonomickej analýze našej obce sme vychádzali z účtovných podkladov a výpočtov finančných a ekonomických ukazovateľov, ktoré odrážajú ekonomický stav našej obce a jej vývoj v priebehu rokov. K subjektívnym výpočtom pridávame aj nezávislé hodnotenie spoločnosti Ineko, ktorá pravidelne zverejňuje svoju analýzu a benchmarking na základe dostupných údajov. Vzhľadom na termín schvaľovania PHSR v obci na prelome roka, je zrejmé, že toto nezávislé hodnotenie pracuje s predchádzajúcim dostupným uzavretým rokom. Naša situácia sa však výrazne k horšiemu nemení. Ďalej sme použili pri hodnotení obce analytickú tabuľku, ktorú používajú štátne organizácie pri posudzovaní finančnej situácie obcí pri čerpaní eurofondov. Je zrejmé, že obce dosahuje dobré finančno-ekonomické výsledky a môže sa uchádzať o financovanie projektov zo zdrojov EÚ a štátu.

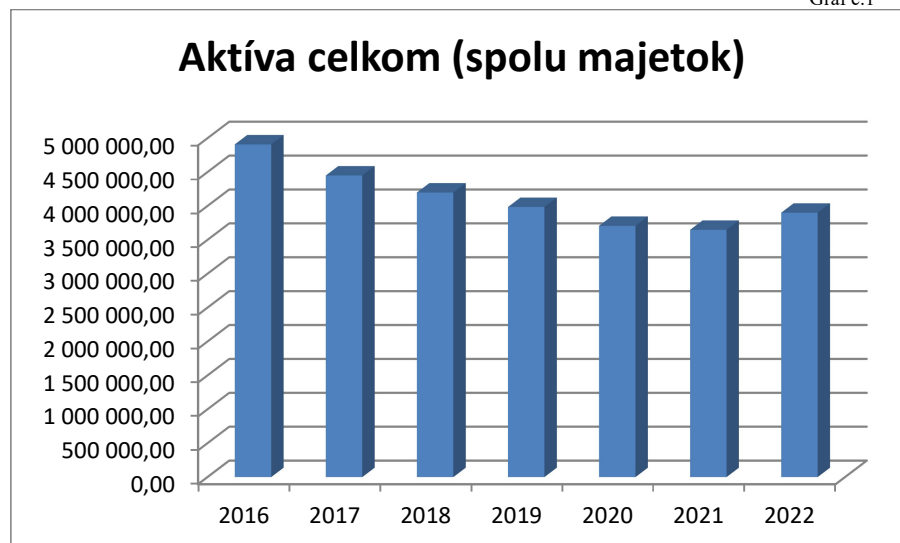
Analýza súvahy

V uplynulých rokoch dosiahla obec nasledovný stav majetku:

(Tab.8)

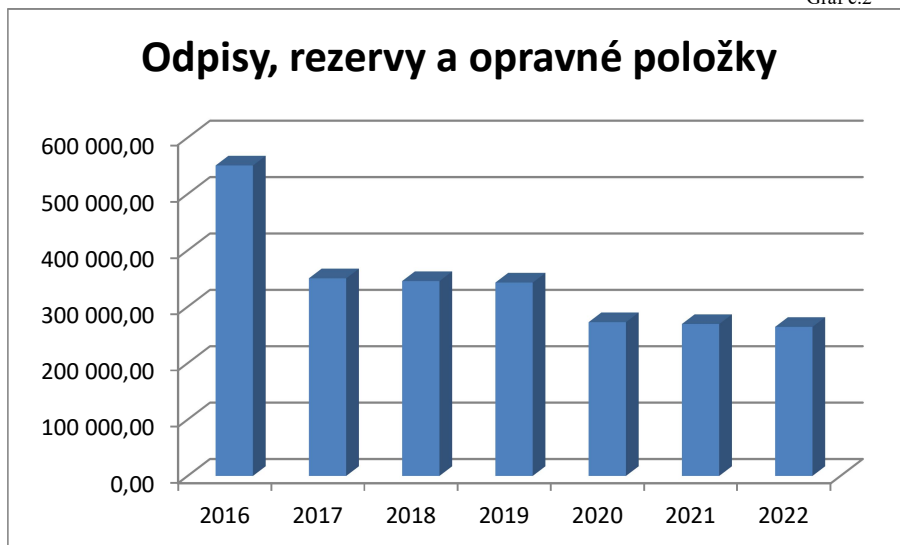
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aktíva celkom (spolu majetok)	4 908 865,53	4 450 505,54	4 198 950,16	3 985 256,10	3 707 585,70	3 648 561,53	3 900 883,13
Bankové úvery a ostatné prijaté výpomoci	179 143,64	141 975,36	104 752,44	67 444,85	32 641,06	25 095,32	274 483,95
Cudzí zdroje (cudzí kapitál)	1 651 997,10	1 385 586,96	1 275 378,14	1 261 756,86	1 157 063,24	1 191 092,18	1 313 576,36
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančný majetok	63 982,31	143 793,49	146 531,65	214 632,26	195 553,51	381 822,30	569 248,94
Krátkodobé pohľadávky	204 921,19	2 208,72	7 922,93	9 232,68	1 060,59	8 166,70	13 325,76
Krátkodobé záväzky	106 611,43	129 896,61	106 198,77	160 202,06	121 933,78	137 246,39	116 464,80
Obežné aktíva (obežný majetok)	277 616,74	153 081,94	166 981,40	235 564,13	208 354,01	401 383,93	593 014,06
Ostatné pasíva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vlastné zdroje krytia majetku a záväzky spolu	4 908 865,53	4 450 505,54	4 198 950,16	3 985 256,10	3 707 585,70	3 648 561,53	3 900 883,13

Graf č.1

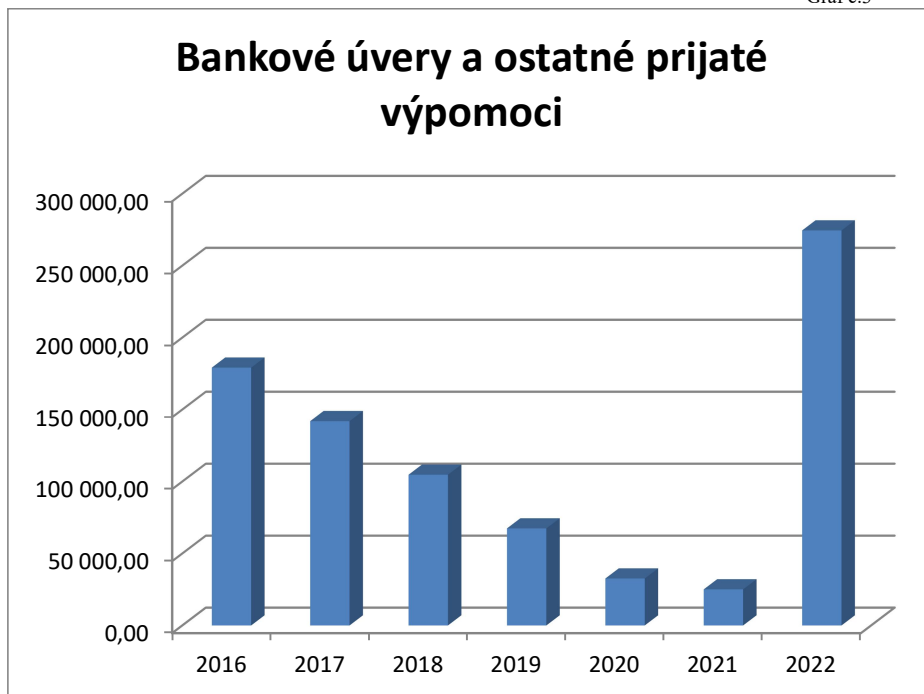
Aktíva celkom do roku klesajú čo je spôsobené najmä odpismi a nižšou mierou investovania. Dá sa povedať, že obec zvolila zodpovednú politiku a do splatenia úverov, ktoré boli v minulosti prijaté, nevykonávala vyššiu investičnú činnosť. Nárast aktív v roku 2022 je spojený s investičnou činnosťou, prijatím úveru a teda aj zvýšením finančných aktív, ktoré neboli preinvestované ku koncu roka.

Graf č.2

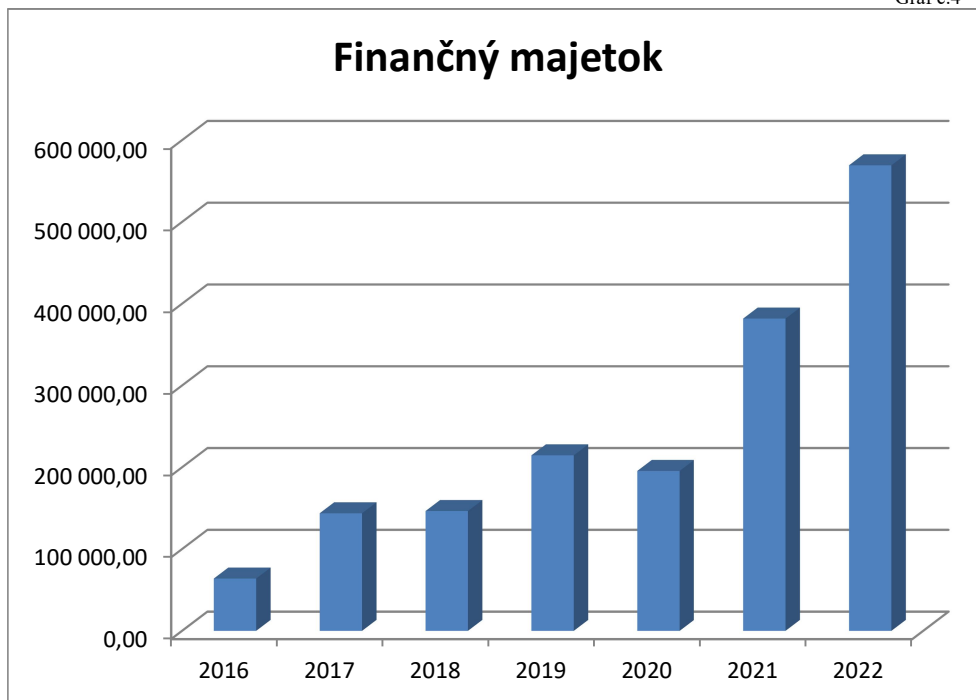
Je zrejmé, že s poklesom úverov sa vytvára priestor na financovanie prostredníctvom bánk a následne investovanie v obci. Pokles úverov do konca roku 2021 takmer na nulu vytvoril predpoklady pre možné čerpanie úveru v roku 2022, ktoré prebehlo v septembri a následné investičné akcie spojené s opravou komunikácií a tým aj zlepšením bezpečnosti v obci.

Graf č.3

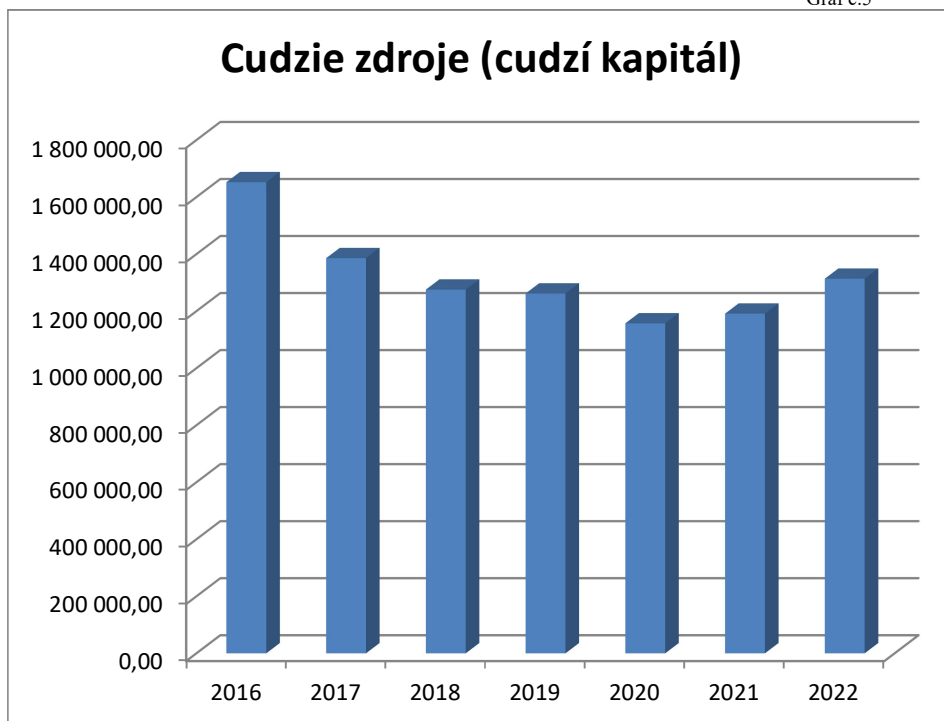
Finančný majetok obce v uplynulých rokoch neustále rástol, čo hodnotíme jednoznačne pozitívne. Vytvára sa tak dobrá pozícia spoločnosti v oblasti likvidity, ktorá je kontrolovaná nielen finančnými inštitúciami, ale aj orgánmi štátu pri posudzovaní žiadostí o dotácie z EÚ fondov. V roku 2022 je nárast spôsobený aj neminutím úverových prostriedkov pred koncom roku, ktoré budú použité v nasledujúcom roku na investície, čím následne narastú fixné aktíva obce.

Graf č.4

Cudzie zdroje zaznamenali relatívne výrazný pokles v porovnaní s rokom 2016 a možno povedať, že sa za posledné roky stabilizovali. V uplynulom roku je z dôvodu čerpania bankového úveru zaznamenaný nárast, ktorý však nie je dramatický a cudzí kapitál sa tak drží v normálnych rámcoch v pomere k vlastným zdrojom financovania.

Graf č.5

Obci sa podarilo znížiť krátkodobé pohľadávky na minimálnu úroveň a tieto sú prakticky stabilné. Je pozitívne, že má obec prebytok krátkodobých záväzkov nad pohľadávkami, nakoľko sa takto sama financuje z dodávateľských zdrojov, krátkodobých a naopak ona neposkytuje krátkodobé financovanie svojim partnerom.

Graf č.6

Graf č.7

Obežné aktíva vzrástli najmä v roku 2021, čo bolo spôsobené najmä nárastom finančných aktív.

Graf č.8

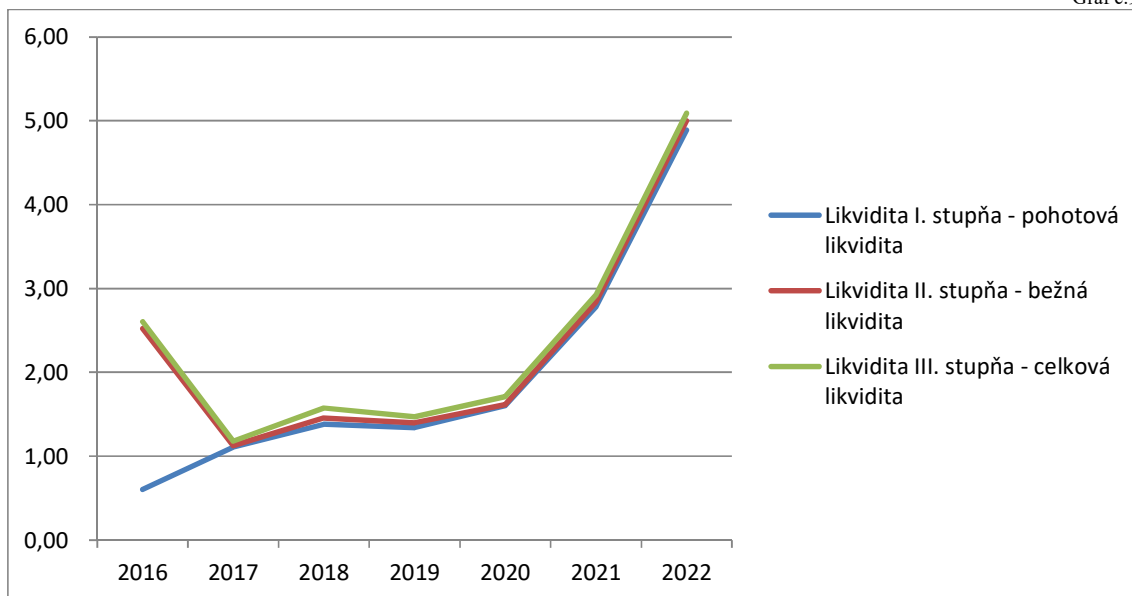

Ukazovatele hodnotenia finančnej situácie používané pri EÚ fondoch

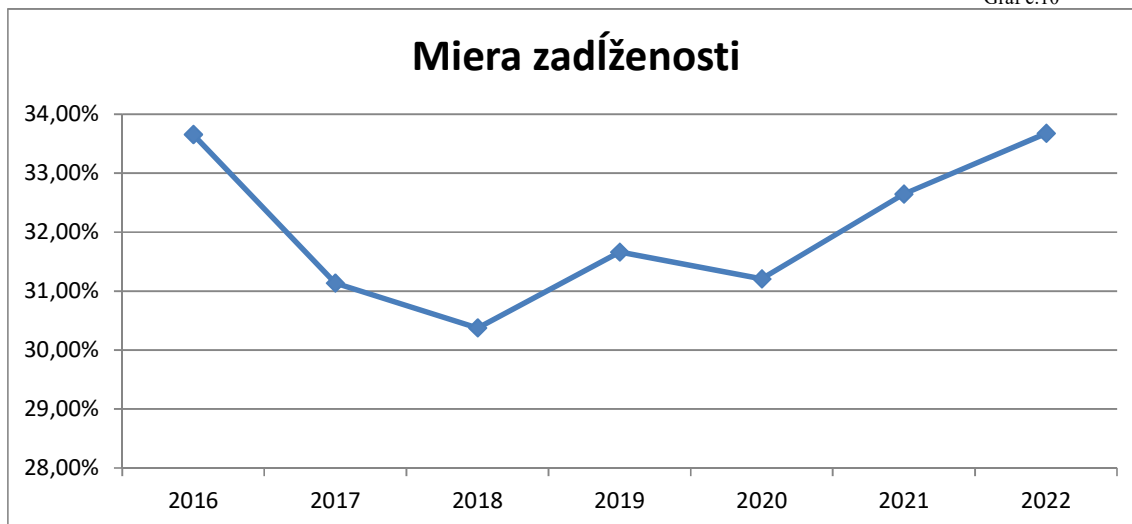
(Tab.9)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Likvidita I. stupňa - pohotovú likvidita	0,60	1,11	1,38	1,34	1,60	2,78	4,89
Likvidita II. stupňa - bežná likvidita	2,52	1,12	1,45	1,40	1,61	2,84	5,00
Likvidita III. stupňa - celková likvidita	2,60	1,18	1,57	1,47	1,71	2,92	5,09
Ukazovateľ veriteľského rizika (celková zadlženosť)	33,65	31,13	30,37	31,66	31,21	32,65	33,67
Miera zadlženosti	33,65%	31,13%	30,37%	31,66%	31,21%	32,65%	33,67%
Celková úverová zadlženosť	3,65%	3,19%	2,49%	1,69%	0,88%	0,69%	7,04%

Graf č.9

Graf č.10

Graf č.11

Je zrejmé, že vzhľadom na pomerne nízku úverovú angažovanosť a dostatočnú likviditu, môže obec žiadať o zdroje z EÚ. Jednotlivé riadiace orgány ministerstiev postupujú pri analýze nasledovne. Posudzujú sa základné finančné ukazovatele žiadateľa. Predmetom hodnotenia je kontrola správnosti údajov a ich výpočtu v rámci Indexu finančnej situácie žiadateľa na základe účtovných závierok. V prípade, že údaje o finančnej situácii žiadateľa sú negatívne, posudzovateľ zväží vzhľadom na modelovaný peňažný tok vo finančnej analýze, či existuje závažné riziko pre realizáciu projektu a/alebo riziko ohrozenia finančnej udržateľnosti projektu (t.j. finančnej schopnosti prevádzkovať výstupy projektu).

Hlavnými znakmi definujúcimi finančnú situáciu subjektov verejného sektora je predovšetkým posúdenie ich platobnej schopnosti a celkovej zadlženosti. Tieto znaky finančnej situácie sa odrážajú aj v definícii podniku v ťažkostiach a v prípade obcí a VÚC tiež v definícii zavedenia nútenej správy, ktorá je znakom že subjekt je v ťažkostiach. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že pokiaľ takýto subjekt nie je v nútenej správe, resp. nie je v ťažkostiach, tak sú vytvorené základné predpoklady udržateľnosti subjektu.

V tomto prípade sa zohľadní miera platobnej schopnosti a celkovej zadlženosti ako doplnkové parametre na uistenie sa udržateľnosti subjektu a s ním aj projektu. **Posudzujú sa údaje za rok n.**

Ukazovatele platobnej schopnosti – likvidity,

Pokiaľ je hodnota likvidity 1 stupňa – pohotová likvidita menšia ako 0,2 a zároveň

Pokiaľ je hodnota likvidity 2 stupňa – bežná likvidita menšia ako 0,85 a zároveň

Pokiaľ je hodnota likvidity 3 stupňa – celková likvidita menšia ako 1,35,

Vyhodnotí sa platobnú schopnosť ako nedostatočná.

Ukazovatele zadlženosti

Pokiaľ je miera zadlženosti väčšia ako 70 % vyhodnotí sa platobnú schopnosť ako nedostatočná.

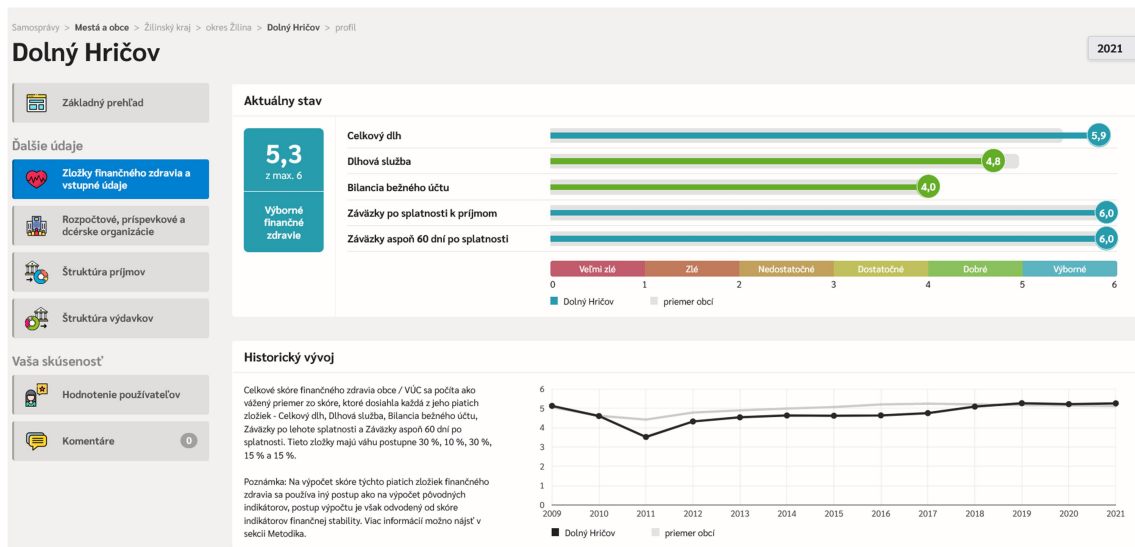
V prípade, že aj ukazovatele platobnej schopnosti – likvidity, aj ukazovateľ miery zadlženosti nie sú dostatočné, vyhodnotí sa táto časť kritéria ako „nie“.

V ostatných prípadoch sa uvedie hodnotenie „áno“

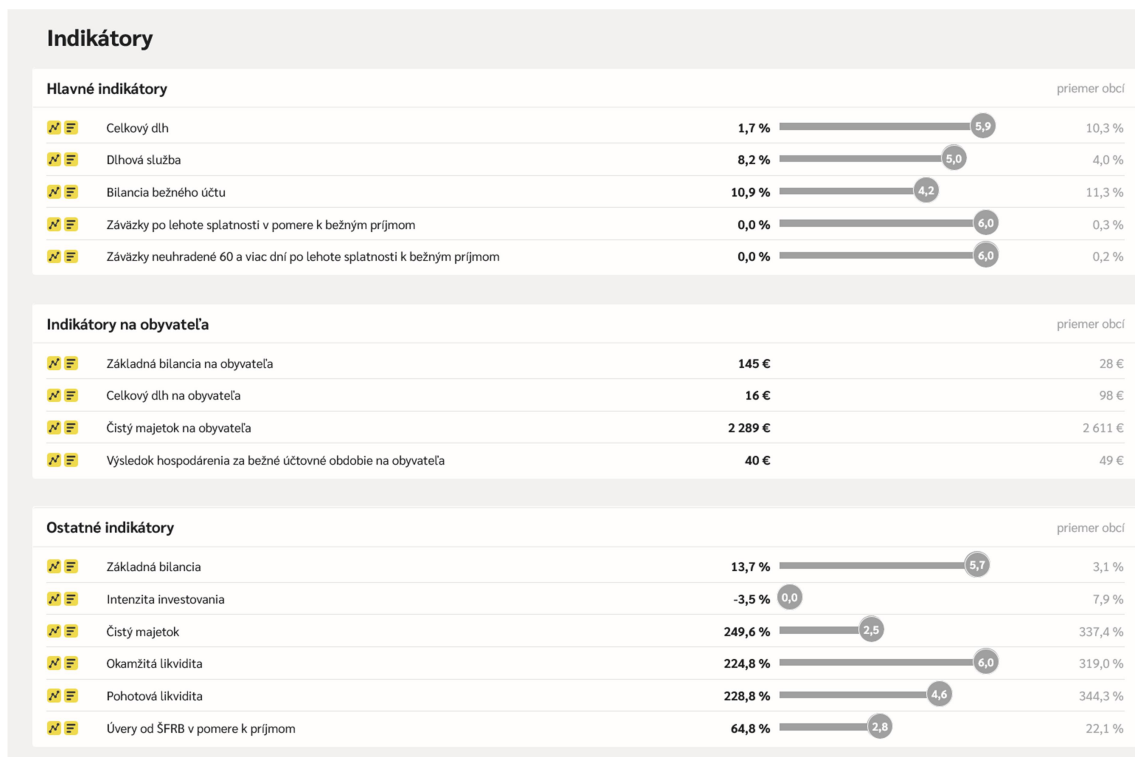
Záver hodnotenia

Po vyhodnotení údajov finančnej analýzy a finančnej situácie žiadateľa sa vyhodnotí kritérium odpoveďou (áno/nie) v zmysle spôsobu aplikácie hodnotiaceho kritéria. Kritérium sa vyhodnotí ako splnené len v tom prípade, že pri posúdení cash-flow z finančnej analýzy projektu ako aj pri posúdení finančnej situácie žiadateľa na základe údajov z účtovných závierok sa uvedie „áno“. Dvakrát „áno“ znamená, že projekt vyhovел kritériu. Obec Dolný Hričov jednoznačne spĺňa kritéria tu uvedené a preto sa môže zúčastňovať na financovaní zo zdrojov EÚ.

Na záver tejto časti prikladáme nezávislú analýzu spoločnosti Ineko, kde v rámci benchmarkingu s ostatnými obcami v SR dosahuje naša obec hodnotu 5,3 z maximálnych 6 bodov, čím dosahuje hodnotenie ako obec s výborným finančným zdravím. Toto hodnotenie bolo vypracované ešte v minulom roku, nakoľko sa deje s určitým fázovým posunom. Napriek čerpaniu úveru v tomto roku, neočakávame výrazné zhoršenie hodnotenia.

(obr. 2)

(obr. 3)

2.3.2. Územno-technická analýza

Obec Dolný Hričov leží v Bytčianskej kotline na terasovitých náplavoch Váhu. Do jej katastrálneho územia zasahuje chránená krajinná oblasť – Súľovské skaly. Leží 12 km od významného sídelného útvaru – mesta Žiliny, sídla Žilinského okresu a Žilinského samosprávneho kraja.

V bezprostrednej blízkosti obce preteká rieka Váh. Územie obce patrí do oblasti s typickými rysmi severného podnebia, teplým letom, chladnou zimou a miernou veternosťou, s priemerným ročným úhrnom vodných zrážok 810 mm a priemernou ročnou teplotou 8,8 °C.

Obcou prechádza diaľnica, cesta I. triedy a cesta III triedy, ktorá je považovaná za hlavnú miestnu komunikáciu. V blízkosti obce sa nachádza letisko, s postupným rozširovaním leteckej dopravy, vrátane medzinárodnej. Na letisku sídli pracovisko Katedry leteckej dopravy a Letecké výcvikové a vzdelávacie centrum Žilinskej univerzity v Žiline. Obec má priaznivú polohu vo vzťahu k uzlovým bodom potenciálneho nadnárodného, národného i regionálneho ekonomického rozvoja.

2.3.2.1 Cestná doprava

Riešené územie je v súčasnosti dopravne napojené na hlavný komunikačný skelet cestných trás Slovenska prostredníctvom cesty III/2091 na cestu I/61, ktorá je cestným ťahom medzinárodného významu – európsky ťah E50. Prostredníctvom cesty III/2090 sa pripája na diaľničný uzol D3 a D1. Na železničnú trať Bratislava - Žilina - Košice je napojená v železničnej stanici Horný a Dolný Hričov priamo v intraviláne (na jeho okraji).

Cestná doprava Hlavnú komunikačnú os cestnej dopravy na území obce Dolný Hričov predstavuje cesta I/61, ktorá prechádza južným okrajom intravilánu obce. Trasa cesty I/61 je stabilizovaná a v zmysle STN je zaradená do funkčnej triedy B1 – zberná komunikácia. Z nej sa odpája cesta III/2082 do obce Hričovské Podhradie a cesta III/2091 do obce Horný Hričov. Cesty III/2091 a III/2090 sú v území stabilizované a v zmysle STN sú zaradené do funkčnej triedy B2 a plnia tak funkciu zberných komunikácií, z ktorých sa vykonáva aj dopravná obsluha príľahlej zástavby. Na komunikačnú kostru (III/2091) sa napája sieť obslužných komunikácií, ktoré umožňujú priamu obsluhu všetkých objektov (viaceré majú nevyhovujúce smerové, šírkové a výškové parametre, ako aj kvalitu povrchu).

2.3.2.2 Železničná doprava

Napriek tomu, že realizácia vysokorýchlostných tratí (VRT) na území Slovenska je vzhľadom na nedostatok finančných zdrojov i vlastného prepravného potenciálu zatiaľ nedostatočná, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR zachováva požiadavku na územnú rezervu pre koridor VRT v smere juh – sever (Rakúsko – Bratislava – Žilina – Poľsko). Uvedený koridor a trasovanie trate pre VRT je potrebné preto ďalej sledovať a študovať v podrobnejších dokumentáciách a účelových štúdiách. Na území Dolného Hričova prebehla v posledných rokoch v úseku železničnej trate č. modernizácia s možným zvýšením prevádzkovej rýchlosti na 140 –160 km/hod, čo si vyžiadalo úpravu trasovania a niekoľko ďalších stavebných zásahov v území.

2.3.2.3 Letecká doprava

V katastri obce Dolný Hričov sa nachádza letisko Žilina spôsobilé na pravidelnú verejnú leteckú dopravu, nepravidelné dopravné vnútroštátne a medzinárodné lety našich i zahraničných leteckých spoločností a firemných súkromných lietadiel, letecký výcvik a športové lietanie, sanitné lety, špeciálne letecké práce, výsadkové a dopravné lety Armády SR a Policajného zboru SR, dovolenkové špeciálne lety a ďalšie doplnkové služby .

Letisko Žilina v Dolnom Hričove slúži pre potreby regiónu severozápadného Slovenska (mestá Trenčín, Považská Bystrica, Púchov, Žilina, Kysuce, Orava, Martin, Ružomberok), ktorý má približne 1,2 mil. obyvateľov a je po Bratislave a Košiciach tretím ekonomicko-hospodárskym centrom Slovenska. Táto oblasť je súčasťou Euroregiónu Beskydy.

Význam žilinského letiska je v uľahčení prístupu najmä pre zahraničnú podnikateľskú klientelu z dôvodu vstupu zahraničných investícií a obchodných kooperácií s firmami v Žilinskom kraji. Všetky väčšie investície v kraji sa doteraz nezaobišli bez leteckej dopravy (INA Kysuce, Volkswagen Martin, SCP Ružomberok, Johnsons-Controls Martin, Tesco Žilina, Ecco Slovakia Martin, AVC Čadca, atď.). Nemenej dôležité sú aj návštevy zahraničných podnikateľov pri rokovaní o exporte našich firiem. Tento trend naďalej pokračuje a v súčasnosti sa už príležitostne vykonáva aj nákladná letecká doprava. Záujem zahraničných investorov o aktivity v regióne severozápadného Slovenska je stále na relatívne vysokej úrovni.

Ekonomický efekt regionálneho letiska nastáva aktívnym prepojením na miestnu ekonomiku. Ako súčasť dopravnej infraštruktúry sa prejavuje v podpore hospodárskeho rozvoja svojej spádovej oblasti.

Funkčné letisko podporuje styk so svetom, vstup zahraničného kapitálu do ekonomiky regiónu, podporuje vytváranie pracovných miezd a rozvoj terciálnej sféry.

2.3.2.4 Východiská Koncepcie územného rozvoja Slovenska (Kurs)

Dopravná infraštruktúra katastrálneho územia obce Dolný Hričov je významnou mierou determinovaná nadradeným dopravným vybavením územia Slovenskej republiky identifikovaného v rámci relevantného kodifikovaného predpisu KURS 2001.

V kap. 4. Doprava a územný rozvoj Slovenska, 4.1. Zámery rozvoja rezortu dopravy definované v oficiálnych dokumentoch na medzinárodnej a národnej úrovni sú uvedené nasledujúce skutočnosti. Cieľom zosúladienej európskej dopravnej politiky je vytvorenie Paneurópskej siete dopravných koridorov a dopravných oblastí. Paneurópska dopravná sieť pozostáva z nasledovných komponentov:

- The Trans – European Transport Network (TEN-T), ktorá sa nachádza na území štátoch EÚ,
- The Pan – European Transport Corridors (pomenované tiež ako Helsinské koridory alebo multimodálne koridory č. I. až X.) lokalizovaných v kandidátskych štátoch EÚ,
- The TINA Network, ktorá bola kreovaná ako doplnková dopravná sieť k desiatim multimodálnym koridorom lokalizovaných v kandidátskych krajinách EÚ • Four Pan – European Transport Areas (PETrAS) pokrývajúcich prímorské prístavné priestory,
- Euro – Asian Links, predovšetkým TRACECA (Transport Corridor Europe Caucasus Asia).

V roku 2004, po vstupe 10-tich kandidátskych krajín – vrátane Slovenska – do Európskej únie, boli ich multimodálne koridory a dopravné siete pôvodne koncipované v rámci projektov ECMT a TINA včlenené do *dopravnej siete krajín Európskej únie TEN – T*. V tom istom roku bola medzinárodná organizácia Konferencia európskych ministrov dopravy (ECMT) pretransformovaná na Medzinárodné dopravné fórum (ITF – International Transport Forum), ktorá sa stala celosvetovou dopravnou organizáciou zastrešujúcou ministerstvá dopravy krajín OECD.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, ktorá bola aktualizovaná v roku 2011 (podľa Prílohy k nariadeniu vlády č. 528/2002 Z. z. Slovenskej republiky zo 14. augusta 2002 a nariadenia vlády č. 461/2011 Slovenskej republiky zo 16. novembra 2011),

Pri riadení využitia a usporiadania územia Slovenskej republiky treba dodržať tieto záväzné zásady a regulatívy, ktoré boli schválené uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1033 z 31. októbra 2001 (preberáme číslovanie a relevantné nariadenia týkajúce sa obce Dolný Hričov):

11. V oblasti rozvoja nadradeného dopravného vybavenia

11.1. Stabilizovať základné zónovanie Slovenskej republiky v priestoroch

11.1.3. severozápadné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Žilina/Martin,

11.2 Rešpektovať nadradené postavenie paneurópskych multimodálnych koridorov Medz národného dopravného fóra (ďalej len ITF), ktorá je nástupníckou organizáciou Európskej konfederácie ministrov dopravy (CEMT) a dopravných sietí TEN-T. Rešpektovať prioritnú pozíciu projektov európskeho záujmu,

11.2.3. železničnej infraštruktúry osi (Gdansk – Varšava – Katowice) – Brno/Žilina – Bratislava – (Viedeň), na území Slovenska alokovanej a plánovanej v rámci paneurópskych multimodálnych koridorov č. V. vetva Va. a VI.,

11.2.4. cestnej infraštruktúry osi (Gdansk – Varšava – Katowice) – Brno/Žilina – Bratislava – (Viedeň), na území Slovenska alokovanej a plánovanej v rámci paneurópskych multimodálnych koridorov č. V. vetva Va. a VI.,

11.3 Rešpektovať dopravné siete a zariadenia TEN-T a európskych dohôd alokované a plánované v trasách paneurópskych multimodálnych koridorov ITF

11.3.1. multimodálny koridor č. IV. (Berlín/Norimberg – Praha) – Kúty – Bratislava/Rusovce – (Budapešť – Rumunsko/Turecko/Grécko) lokalizovaný pre cesty siete TEN-T, (Berlín/Norimberg –

Praha) – Kúty – Bratislava – Nové Zámky – Štúrovo – (Budapešť – Rumunsko/Turecko/Grécko) lokalizovaný pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy siete TEN-T,

11.3.2. multimodálny koridor č. V. vetva Va. (Rakúsko) – Bratislava/Jarovce – Žilina – Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – (Užhorod – Lvov) lokalizovaný pre cesty, pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy a pre vysokorychlostnú železničnú trať Bratislava – Žilina,

11.3.3. multimodálny koridor č. VI. (Gdansk – Varšava – Katowice) – Skalité – Čadca – Žilina/Hričovské Podhradie/Dubná Skala lokalizovaný pre cesty, pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy siete TEN-T a pre vysokorychlostnú železničnú trať Skalité – Žilina,

11.3.5. hlavné železničné uzlové body a základné verejné terminály kombinovanej dopravy siete TEN-T v Bratislave (multimodálne koridory č. IV. a V. – vetva Va), Žiline (multimodálne koridory č. V. vetva Va, VI.), Košiciach a Dobrej – ako náhrada za pôvodný terminál v Čiernej nad Tisou (koridor č. V. – vetva Va),

11.6 Rešpektovať dopravné siete a zariadenia TEN-T alokované a plánované v trasách pripravovaných multimodálnych koridorov a ich vetiev

11.6.1. prioritná os západ – východ (Norimberg/Drážd'any – Praha – Olomouc) – Lysá pod Makytou – Púchov – Žilina – Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – (Užhorod – Lvov) lokalizovaná pre cesty a konvenčné železničné trate siete TEN-T,

11.7 Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd, koridory

11.7.1. E 50 (Brest – Paríž – Norimberg – Praha – Brno) – Drietoma – Trenčín – Žilina – Prešov – Košice

11.7.3. E 75 (Vardo – Helsinki – Gdaňsk – Katowice – Český Těšín) – Žilina – Bratislava – (Győr – Budapešť – Belehrad – Skopje – Solún – Atény – Sitia),

11.7.8. E 442 (Karlové Vary – Teplice – Hradec Králové – Olomouc) – Makov – Bytča – Žilina,

11.9. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd, koridory konvenčných tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy,

11.9.1. trate E 40, C – E 40 (Le Havre – Paríž – Norimberg – Praha – Hranice na Morave – Ostrava) – Čadca – Žilina – Košice – Čierna nad Tisou – (Čop), (Hranice na Morave) – Lúky pod Makytou – Púchov,

11.9.4. trať E 63 (Viedeň – Kittsee) – Bratislava – Leopoldov – Žilina, Galanta – Leopoldov, C – E 63 (Viedeň – Kittsee) – Bratislava – Leopoldov – Žilina – Čadca – Skalité – (Czechowice-Dziedzice), Galanta – Leopoldov,

11.11. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa kritérií medzinárodných leteckých organizácií – letiská hlavnej siete pre medzinárodnú dopravu:

11.11.1. Bratislava - Letisko M.R. Štefánika,

11.11.2. Košice,

11.11.3. Piešťany,

11.11.4. Poprad,

11.11.5. Sliač,

11.11.6. Žilina.

11.13. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd AGN Európska dohoda o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu, existujúce aj plánované a Protokolu k Dohode AGTC o kombinovanej doprave po vnútrozemských vodných cestách k európskej dohode o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej doprave a súvisiaci objektoch z roku 1991

11.13.1. E 80, C – E 80 rieka Dunaj s verejnými prístavmi a terminálmi kombinovanej dopravy v prístavoch P 80 – 38, C – P 80 – 38 Bratislava, P 80 – 40, C – P 80 – 40 Komárno, P 80 – 41, C – P 80 – 41 Štúrovo,

11.13.2. E 81, C – E 81 koridor rieky Váh od ústia do Dunaja po Žilinu a koridor spojenia riek E 81 Váh – E 30 Odra s verejnými prístavmi v prístavoch P 81 – 01 Komárno, P 81 – 04 Hlohovec, P 81 – 05 Piešťany, P 81 – 06 Nové Mesto nad Váhom, P 81 – 07 Trenčín, P 81 – 08 Dubnica nad Váhom, P 81 – 09 Púchov, P 81 – 10 Považská Bystrica, P 81 – 11 Žilina a P 81 – 12 Čadca a terminálmi kombinovanej dopravy v prístavoch P81 – 03, C81 – 01 Sereď, P81 – 02, C81 – 02 Šaľa.

2.3.3 Prírodno-environmentálna analýza zameranej na analýzu prírodného prostredia

Geomorfologické členenie Z hľadiska základného geomorfologického členenia severovýchodná časť katastrálneho územia /nivná časť rieky Váh/ patrí do Považského podolia, bližšie do Bytčianskej kotliny, juhovýchodná časť katastra /morfológicky členitejšia/ spadá do Súľovských vrchov, vyznieva v nej Manínska vrchovina. Miestna časť Peklina spadá do Žilinskej kotliny, bližšie do Bitarovsko – višňovskej pahorkatiny. Substrátové podmienky Nivná časť katastrálneho územia – nivná rovina je budovaná aluviálnymi sedimentami /štrky, piesky.../. Členitejšia časť územia – Manínska vrchovina je budovaná mezozoickými flyšoidnými sedimentami bradlového pásma. V juhozápadnej časti katastra sú zastúpené vápence a dolomity.

Pôdne pomery V riešenom katastrálnom území /nivná časť/ prevládajú najmä fluvizeme /nivné pôdy/, v členitejšom ostatnom území sú to kambizeme /hnedé pôdy/ a na vápencovom substráte – juhozápadná časť katastra sa vyskytujú najmä rendziny. Fyzikálne vlastnosti pôd Pre potreby vyhodnotenia pôdnoekologického potenciálu celého katastrálneho územia, ako dôležitej čiastkovej informácii o hodnote krajiny katastrálneho územia nám poslúžili mapy bonitovaných pôdnoekologických jednotiek /OÚ, OPPLH Žilina/. Pre ďalšie použitie podľa metodiky LANDEP bolo potrebné z kódovaných vlastností každej BPEJ vyčleniť také vlastnosti, ktoré by poskytovali ucelený rámec kvality pôd pre optimálne možné aktivity v území. Pre tieto potreby sme vyčlenili fyzikálne vlastnosti pôd: zrnitosť, skeletnatosť, hĺbka. V riešenom území sa vyskytujú tieto bonitované pôdno - ekologické jednotky, z ktorých sme pre naše potreby excerpovali potrebné informácie:

- 0700892 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, všetky skeletnatosti, všetky hĺbky pôdy na zrázoch nad 25°
- 0702001 – pôdy ľahké /piesočnaté/, bez skeletu, hlboké fluvizeme typické, karbonátové
- 0702002 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, bez skeletu, hlboké fluvizeme typické, karbonátové
- 0702045 – pôdy stredne ťažké-ľahšie /piesočnatohlinité/, stredne skeletnaté, stredne hlboké fluvizeme typické, karbonátové
- 0706015 – pôdy stredne ťažké-ľahšie /piesočnatohlinité/, slabo skeletnaté, hlboké fluvizeme typické
- 0769415 – pôdy stredne ťažké-ľahšie /piesočnatohlinité/, slabo skeletnaté, hlboké kambizeme pseudoglejové na flyši
- 0769432 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, slabo skeletnaté, stredne hlboké kambizeme pseudoglejové na flyši
- 0769512 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, slabo skeletnaté, hlboké kambizeme pseudoglejové na flyši
- 0769515 – pôdy ťažké-ľahšie /piesočnatohlinité/, slabo skeletnaté, hlboké kambizeme pseudoglejové na flyši
- 0782672 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, bez až slabo skeletnaté, všetky hĺbky kambizeme na flyši na výrazných svahoch
- 0782772 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, bez až slabo skeletnaté, všetky hĺbky kambizeme na flyši na výrazných svahoch
- 0782773 – pôdy ťažké /ilovitohlinité/, bez až slabo skeletnaté, všetky hĺbky kambizeme na flyši na výrazných svahoch
- 0782775 – pôdy stredne ťažké-ľahšie /piesočnatohlinité/, bez až slabo skeletnaté, všetky hĺbky kambizeme na flyši na výrazných svahoch
- 0782872 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, bez až slabo skeletnaté, všetky hĺbky kambizeme na flyši na výrazných svahoch
- 0782972 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, bez až slabo skeletnaté, všetky hĺbky kambizeme na flyši na výrazných svahoch
- 0787872 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, bez až slabo skeletnaté, všetky hĺbky rendziny typické a kambizemné na vápencoch a dolomitoch
- 0792772 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, bez až slabo skeletnaté, všetky hĺbky rendziny typické na výrazných svahoch
- 0792782 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky rendziny typické na výrazných svahoch
- 0792783 – pôdy ťažké /ilovitohlinité/, stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky rendziny typické na výrazných svahoch
- 0792883 – pôdy ťažké /ilovitohlinité/, stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky rendziny typické na výrazných svahoch
- 0793512 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, slabo skeletnaté, hlboké regozeme na výrazných svahoch

0793872 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, bez až slabo skeletnaté, všetky hĺbky regozeme na výrazných svahoch

0882872 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, bez až slabo skeletnaté, všetky hĺbky kambizeme na flyši na výrazných svahoch

0887442 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, stredne skeletnaté, stredne hlboké rendziny typické a kambizemné na vápencoch a dolomitoch

0892682 – pôdy stredne ťažké /hlinité/, stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky rendziny typické na výrazných svahoch

0892683 – pôdy ťažké /ilovitohlinité/, stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky rendziny typické na výrazných svahoch

0892883 – pôdy ťažké /ilovitohlinité/, stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky rendziny typické na výrazných svahoch

Hydrogeografické podmienky

Riešené katastrálne územie spadá do povodia rieky Váh, ktorý ľavostranne priberá Lehotský a Závadský potok. Ich výraznejšia erózna činnosť a odnos materiálu v minulosti v predpolí Strážovských vrchov mala za dôsledok jeho ukladanie /málo výrazný náplavový kužel/ v rozsiahlej nive Váhu. V nivnej časti katastrálneho územia je hladina spodnej vody pomerne vysoko.

Klimatické pomery

Klimaticky /mikroklima/ môžeme riešené územie rozdeliť podľa geomorfologických celkov. V nive Váhu prevláda mierne teplá vlhká kotlinová klíma. V južnej a juhovýchodnej časti katastra /Manínska pahorkatina/ prevláda mierne chladná vlhká klíma a v časti Peklina /Bitarovsko – višňovská pahorkatina/ mierne chladná vlhká kotlinová klíma.

Pre potreby komplexnejšieho poznania klimatických podmienok katastrálneho územia uvádzame niektoré /vybrané/ klimatické charakteristiky v priebehu celého roka:

Teplota vzduchu

(Tab.10)

I.	II.	III.	IV	V.	VI.	VII.	VIII.	IX	X.	XI.	XII.	Rok	A
-3,1	-1,6	2,7	8,2	13,4	16,4	18,0	16,2	13,7	8,7	4,2	0,0	8,1	22,1

Vlhkosť vzduchu v %:

(Tab.11)

I.	II.	III.	IV	V.	VI.	VII.	VIII.	IX	X.	XI.	XII.	Rok	IV-IX
86	85	80	74	73	73	76	78	80	83	87	88	80	76

Priemerná oblačnosť v %:

(Tab.12)

I.	II.	III.	IV	V.	VI.	VII.	VIII.	IX	X.	XI.	XII.	Rok
74	73	65	63	62	63	61	59	56	66	78	79	67

Priemerný počet jasných dní /denná oblačnosť menšia ako 20%/:

(Tab.13)

I.	II.	III.	IV	V.	VI.	VII.	VIII.	IX	X.	XI.	XII.	Rok
5,9	4,7	7,2	5,3	4,5	4,8	5,2	5,5	6,5	4,1	4,3	4,4	59,4

Priemerný počet zamračených dní /denná oblačnosť väčšia ako 80%/:

(Tab.14)

I.	II.	III.	IV	V.	VI.	VII.	VIII.	IX	X.	XI.	XII.	Rok
14,6	11,1	9,6	6,6	6,1	5,1	5,0	4,7	6,1	10,3	14,9	16,4	86,4

Priemerný počet dní s hmlou /dohľadnosť menšia ako 1 km/:

(Tab.15)

I.	II.	III.	IV	V.	VI.	VII.	VIII.	IX	X.	XI.	XII.	Rok
8,5	6,1	5,8	3,9	5,6	6,8	8,3	12,1	13,5	11,9	8,9	10,6	102

Priemerný počet zrážok v %:

(Tab.16)

I.	II.	III.	IV	V.	VI.	VII.	VIII.	IX	X.	XI.	XII.	Rok	IV-IX	X-III
49	48	48	45	69	85	99	84	52	58	56	50	743	434	309

Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou:

(Tab.17)

IX	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV	V	Rok
0,0	0,2	3,7	14,8	24,4	21,9	11,8	0,8	0,0	77,6

Obci sa v uplynulých rokoch podarilo odstrániť nelegálne skládky odpadu a aktívnymi opatreniami sa snaží zabrániť tvorbe nových prípadných skládok. Zároveň je v obci prikladaná dôležitosť ochrane životného prostredia a s tým spojené organizovanie zberu a triedenie odpadov.

Základná zoogeografická a fytogeografická charakteristika

Geografická poloha, charakter klímy a aktivity človeka mali rozhodujúci vplyv na formovanie živočíšnych /zoocenóz/ a rastlinných /fytocenóz/ spoločenstiev v území katastra obce. Podľa fytogeografického členenia územia SR /Futák, in Atlas SSR, 1980/ patrí územie katastra do obvodu predkarpatskej flóry, okres 13 – Strážovské, Súľovské vrchy a zoogeograficky sa radí do vnútorného obvodu, Centrálny okrskok – fatranský. Biotop lesov patrí k rozsiahlym biotopom južnej a juhovýchodnej časti katastrálneho územia. Z lesných kúr sa na území katastra v hojnom počte vyskytuje jariabok hôrny. Z dravcov je najbežnejším druhom sokol myšiar a jastrab krahulec. Na okrajoch lesných ciest a porastov v tzv. ekotónoch hniezdi vzácna sluka obyčajná. Okrem vtákov v lesoch žijú aj drobné vzácne cicavce, ako plch lesný, veverica obyčajná, piskor vrchovský, myšovka vrchovská a pod. K pôvodným zástupcom fauny patrí aj sviňa divá, jeleň obyčajný a srnec hôrny, ktorý je v tejto oblasti najpočetnejšou poľovnou zverou. Zo skupiny mäsožravcov sa najčastejšie vyskytuje líška obyčajná, kuna lesná, vzácny je rys ostrovid, jazvec obyčajný. Z nižších stavovcov, najmä v blízkosti vód a zamokrených plôch, trvale žijú obojživelníky ako skokan hnedý, salamandra škvrnitá. Na lesných lúčnych enklávach je bežný koník červenokrídly, mravce, pavúky, bystrušky, svižníky a iný hmyz. Z motýľov sa vyskytuje bábočka pávooká, bodliaková a admirálska, dúhovec väčší a pod.

Biotopy trvalých trávnych porastov /pasienky, lúky/ vznikli odlesnením lesných komplexov a ich využívaním pre poľnohospodárske účely. Od lesných biotopov sa odlišujú druhovou chudobnosťou /biodiverzitou/ živočíšnych spoločenstiev. Typickými predstaviteľmi sú hraboš poľný a zajac poľný. Vzácnnejšie sa vyskytuje jarabica obyčajná a prepelica obyčajná.

Z vtákov je typickým obyvateľom kultúrnej stepi škovránok obyčajný, za potravou sem zalietajú dravce, vrany, straky, netopiere a pod. Z plazov sa vyskytuje vretenica obyčajná, jašterica obyčajná a živorodá a slepúch lámavý.

Do biotopu tečúcich vód patrí hlavne tok Váhu /s ľavostrannými prítokmi Lehotský a Závadský potok/. Potoky majú charakter pstruhového pásma, v ktorých žijú hlaváč obyčajný a pásoplutvý, pstruh potočný, hrúz obyčajný. Zriedkavý je rak riečny. Najhojnejšou rybou je ohrozený druh čerebľa obyčajná. Z vtákov je na vodný biotop viazaný vodnár obyčajný, kačica divá, v hlinitých brehoch hniezdi i niekoľko párov krásnych rybárikov obyčajných. Za potravou zalietávajú bociany čierne, trasochvosty biele a horské. Z cicavcov sa vyskytuje dúlovnica väčšia a menšia, hryzec vodný. Na vody a alúviá potokov a rieky Váh je viazaná užovka obyčajná, drozd čviktavý, mäkkýše, červy, hmyz a pod. Biotop ľudských sídiel zaberá intravilán obce, osady a ich bezprostredné okolie. Medzi typických neprijemných obyvateľov patrí myš domová, potkan obyčajný, z mäsožravcov kuna skalná,

lasica obyčajná, hranostaj obyčajný a v súčasnosti už pomerne vzácny tchor obyčajný. V záhradách a kopách listia zimuje jež východoeurópsky. Z vtákov hniezdia na budovách beloritky obyčajné, žltouchvosty domové a vzácné mucháre sivé. Lastovičky obyčajné si stavajú hniezda v maštaliach. Búdky osídľujú škorec obyčajný, žltouchvost hôrny, sýkorka veľká a belasá, zriedkavo netopiere. V záhradách na stromoch s obľubou hniezdia zelienky obyčajné, stehlíky konôpkáre, drozdy čierne a hrdličky záhradné.

Rastlinstvo

Rastlinný kryt katastrálneho územia obce je výrazne ovplyvnený dvoma prírodnými činiteľmi – podnebie a substrátové podmienky. Na vývoj rastlinných spoločenstiev a ich druhové zloženie malo vplyv osídľovanie územia. Pôvodne nivu Váhu zaberali jelšiny a vrbiny. Príchod človeka do územia priniesol do pôvodného zloženia rastlinného pokryvu zásadné zmeny. Pôvodné lesy ustúpili, nahradené boli lúkami, pasienkami a poliami. Takto vznikli horské lúky a aj ostatné nelesné plochy v katastrálnom území. Bučina a jedliny boli postupne premenené na smrekové monokultúry. V ich poraste sa lokálne nachádzajú bučínové a smrečínové druhy: chlpaňa lesná, jarmanka väčšia, podbelica alpská, ostružina malina, zubačka cibul'konosná, veronika horská, kyslička obyčajná a pod. Lipy, jasene, bresty a duby a ich skupiny boli do katastrálneho územia donesené umelo. Porasty lúk a pasienkov tvoria najmä trávy: traslica prostredná, tomka voňavá, kostrava lúčna, ovsík obyčajný, timotejka lúčna, reznáčka laločná, psiarka lúčna, mätonoh trváci a na pasienkoch psica tuhá a hrebienka obyčajná. Typicky lúčne druhy sú margaréta biela, ďatelina lúčna, skorocel kopijovitý, štiav kyslý, zvonček rozkladitý, klinček slzičkový. Na nekosené lúky nastupujú jednoliate porasty ľubovníka škvrnitého. Na jeseň sa na lúčach vyskytuje jesienka obyčajná. Medzi najzaujímavejšie, ale zanikajúce spoločenstvá patria mokrade, ktoré vznikli na nepriepustných ílovcovitých a ílovitých vrstvách flyša. Na mokrých lúčach okrem bežných lúčnych porastov sa vyskytujú rôzne druhy ostríc, ale aj mečík strechovitý, čiastočne chránený zákonom. Na vlhkých stanovištiach sa nachádzajú aj človekom najohrozenejšie druhy – vstavačovité.

Limitujúce /pozitívne, negatívne/ faktory

Predstavujú dôležitý analytický podklad. Reprezentujú súbor spoločenských nárokov, prejavov a ich dôsledkov v krajine. Z hľadiska pozitívnych faktorov v jednotlivých kategóriách ochrany prírody, genofondových lokalít, významných ekologických segmentov, údajov ochrany prírody a terénnych prieskumov boli tieto údaje využité a vyhodnotené pre prehľad a zhodnotenie najcennejších prvkov v krajine najmä v procese rozhodovania a následne ovplyvnili výber a optimálne rozmiestnenie spoločenských činností v katastrálnom území.

V riešenom katastrálnom území sa nachádzajú významné liniové segmenty krajiny. Ich biologická, ekostabilizačná, krajinnotvorná a estetická hodnota je v takomto type krajiny nenahraditeľná. Brehové porasty rieky Váh plnia funkciu biokoridoru nadregionálneho významu, podobnú funkciu plní styčná línia medzi lesnou a poľnohospodárskou krajinou v južnej a juhovýchodnej časti katastra. Brehové porasty Závadského potoka v časti Peklina plnia funkciu biokoridoru regionálneho významu. Významné genofondové lokality predstavujú zachovalé časti ekosystému starého koryta Váhu pri Oblazove. Jedná sa o vřbovotopoľové lužné lesy, zvyšok mŕtveho ramena, spoločenstvá stojatých vôd a ich brehov. Hoci do riešeného katastrálneho územia nezasahuje genofondová lokalita Saksová – Veľká skala /k. ú Paština Závada/, výrazne ovplyvňuje jeho kvalitu. Jedná sa hlavne o geologicky zaujímavé i cenné skalné a lesné spoločenstvá a teplomilné pasienkové spoločenstvá. Súčasťou lokality je CHPV/P/ Hričovské rífy. Výskyt *Anthericum ramosum*, *Aster amelloides*, *Hieracium bupleroides*, *Sesleria varia*, *Seseli elatum*, *Cornus mas*. Je potrebné konštatovať, že kvalitatívna a kvantitatívna nesúrodosť, nejednotnosť, ale najmä vysoká koncentrácia nárokov spoločnosti /letisko, priemysel, diaľnica, železnica.../ na krajinnoeologicky citlivý priestor nivnej časti katastrálneho územia a ich intenzívny tlak na tento priestor vytvára a po realizovaní navrhovaných záujmov, zámerov bude neustále vytvárať intenzívne stresové impulzy na riešenie /aj kontaktnú/ krajinu, ale najmä na sídelné prostredie.

2.3.4 inštitucionálno-organizačná analýza:

Obec Dolný Hričov vychádza pri svojom strategickom rozvoji zo zámerov a prepojenia na okresné mesto Žilina a zo strategických dokumentov určených na úrovni Žilinského samosprávneho kraja, zároveň vychádzame zo strategických dokumentov prijatých na úrovni vlády a EÚ ako sú plán obnovy, resp. program čerpania EU fondov na roky 2021 - 2027.

V tomto roku bola pripravená nová stratégia rozvoja VÚC Žilina, kde boli určené nasledovné priority a strategické ciele.

Prioritná oblasť 1. Inovácie a vzdelávanie

Strategický cieľ:

1. Rozvíjať prostredie pre ekonomiku založenú na inováciách a podpore celoživotného vzdelávania

Špecifické ciele:

1.1 Vytvoriť podmienky pre udržateľný ekonomický rozvoj kraja a jeho regiónov

1.2 Podporiť inovačné prístupy a výskumno-inovačné aktivity

1.3 Vybudovať flexibilný a adaptabilný systém celoživotného vzdelávania

1.4 Vytvoriť priestor pre rozvoj talentu, nadania a kreativity

Prioritná oblasť 2. Životné prostredie

Strategický cieľ:

2. Zachovať prírodné hodnoty a biodiverzitu a podporiť adaptáciu na dopady zmeny klímy

Špecifické ciele:

2.1 Zavádzať princípy obehového hospodárstva a zlepšiť nakladanie s odpadom

2.2 Podporiť adaptáciu na dopady zmeny klímy

2.3 Zlepšiť kvalitu ovzdušia a znížiť produkciu skleníkových plynov

2.4 Zabezpečiť ochranu prírodných hodnôt

2.5 Rozvíjať environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu

Prioritná oblasť 3. Infraštruktúra

Strategický cieľ:

3. Infraštruktúra podporujúca udržateľnú mobilitu a technická vybavenosť zlepšujúca kvalitu života

Špecifické ciele:

3.1 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a zlepšiť podmienky pre prevádzku intermodálnych dopravných systémov prepravy nákladov

3.2 Zvýšiť atraktivitu nízkoemisnej cestnej dopravy a nemotorovej dopravy

3.3 Zlepšiť dopravnú dostupnosť územia

3.4 Zlepšiť dostupnosť k energetickej infraštruktúre

3.5 Zlepšiť digitálnu dostupnosť územia

Prioritná oblasť 4. Sociálna stabilita

Strategický cieľ:

4. Dosiahnuť udržateľnú kvalitu života podporenú dostupnosťou služieb

Špecifické ciele:

4.1 Udržať a vytvárať dobré pracovné príležitosti

4.2 Zabezpečiť moderné, dostupné, kvalitné a efektívne služby zdravotnej starostlivosti a sociálne služby

4.3 Posilniť rozvoj služieb pre komunitu

Prioritná oblasť 5. Identita a sebestačnosť

Strategický cieľ:

5. Atraktívne, konkurencieschopné, odolné a udržateľné regióny

Špecifické ciele:

5.1 Rozvíjať miestnu ekonomiku založenú na udržateľnosti ekosystémových služieb

5.2 Posilňovať identitu územia, zachovávať a zhodnocovať kultúrne dedičstvo, podporovať kreativitu a rozvíjať živú kultúru

5.3 Rozvíjať aktívne komunity a posilňovať územnú spoluprácu

Na národnej úrovni chceme vychádzať zo schválených dokumentov, ako je aj Plán Obnovy.

Plán obnovy je rozsiahly dokument založený na niekoľkých prioritách, ktoré sa zameriavajú na kľúčové problémy ekonomiky a najdôležitejšie spoločenské výzvy. Každá z nich sa skladá z tematických komponentov, ktorých je spolu osemnásť. Tieto v sebe zahŕňajú reformy a investície s presnou finančnou alokáciou ako aj časovým harmonogramom, do kedy majú byť splnené.

Ako priority pre Slovensko boli Európskou komisiou odporúčané nasledovné oblasti: Vzdelávanie, zdravotníctvo, energetika/zelená ekonomika, výskum, vývoj, inovácie, digitalizácia, verejná správa, udržateľnosť verejných financií, trh práce, penzie, sociálna inklúzia. V rámci týchto priorít boli následne vypracované jednotlivé komponenty Plánu Obnovy. Naša obec má záujem pripravovať projekty v rámci svojich možností najmä v oblasti Zelenej ekonomiky – Obnovy budov, v oblasti Vzdelávania - Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch a v prípade možnosti financovania aj menších projektov v oblasti Zdravia, by sme chceli využiť komponent Modernej a dostupnej starostlivosti.

V našom pláne sme sa snažili zahrnúť aj priority definované SR vo vzťahu k politike EÚ.

Programové obdobie 2021 – 2027

Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027 je výsledkom procesu, na ktorom spolupracovala štátna správa so samosprávou, neziskovým i súkromným sektorom, ako aj s rôznymi profesijnými združeniami. Dokument predstavuje návrh investičných priorít Slovenska v súvislosti s jednotlivými cieľmi politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027. Dňa 3. 10. 2019 bol jednomyselne schválený Radou vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027. Zároveň Rada odporučila podpredsedovi vlády SR pre investície a informatizáciu za súčinnosti vecne príslušných rezortov a inštitúcií začať proces technických rokovaní s Európskou komisiou k zadefinovaným prioritám Slovenskej republiky pre Partnerskú dohodu Slovenskej republiky a operačné programy Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027.

Slovensko ako členský štát EÚ akceptuje posilňovanie strategického prístupu v politike súdržnosti, s cieľom ďalej rozvíjať koordinovanú a harmonizovanú implementáciu fondov Únie, ktoré sa budú vykonávať na základe tzv. všeobecného - zdieľaného riadenia, konkrétne pre Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“), Európsky sociálny fond plus1 (ďalej len „ESF+“), Kohézny fond, opatrenia financované v rámci zdieľaného riadenia, pokiaľ ide o Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ďalej len „ENRAF“), Fond pre azyl a migráciu (ďalej len „AMIF“), Fond pre vnútornú bezpečnosť (ďalej len „ISF“) a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „BMVI“), pričom sa pre obdobie 2021-2027 zjednodušuje a definuje päť jasných cieľov politiky súdržnosti:

1. Inteligentnejšia Európa – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva;
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa;
3. Prepojenejšia Európa – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT;
4. Sociálnejšia Európa – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.
5. Európa bližšie k občanom – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív.

Partnerská dohoda SR – ciele a oblasti intervencie (schválený dokument, verzia 18.7.2022), konkretizuje nasledovné ciele:

Cieľ politiky 1 Inteligentnejšia a konkurencieschopnejšia Európa

- Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií
- Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy
- Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov (MSP) a tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami
- Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie
- Zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti.

Cieľ politiky 2 Zelenšia nízkouhlíková Európa

- Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov
- Podpora energie z obnoviteľných zdrojov (OZE) v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené
- Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-e)
- Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
- Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
- Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
- Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity, ekosystémových služieb a zníženie znečistenia životného prostredia
- Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility

Cieľ politiky 3 Prepojenejšia Európa

- Železničná doprava
- Cestná doprava
- Vodná doprava

Cieľ politiky 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv

- Adaptabilný a prístupný trh práce
- Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie
- Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu
- Záruka pre mladých
- Aktívne začlenenie a dostupné služby
- Aktívne začlenenie rómskych komunít
- Potravinová a materiálna deprivácia

Cieľ politiky 5 Európa bližšie k občanom

- Infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
- Bezpečné fyzické prostredie
- Prírodné a kultúrne dedičstvo vrátane jeho digitalizácie, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
- Posilnenie administratívnych, analytických a strategických kapacít na miestnej a regionálnej úrovni a zvýšenie efektívnosti a kvality verejných politik
- Európske hlavné mesto kultúry 2026 (Trenčín)

2.4. identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

Pri našej analýze vonkajšieho prostredia sme vychádzali zo zdrojov Slovenskej akadémie vied ako i dokumentov Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky.

(Tab.18)

<i>Vonkajšie Faktory vplyvu</i>					
<i>Politické</i>	<i>Ekonomické</i>	<i>Sociálne</i>	<i>Technologické</i>	<i>Legislatívne</i>	<i>Ekologické</i>
<i>Vonkajšia zahranično-politická situácia, vojna na Ukrajine</i>	<i>Rastúca inflácia na úrovni štátu</i>	<i>Prírastky obyvateľstva sa budú znižovať a postupne sa zmenia na úbytky</i>	<i>Zrýchľujúci sa technologický pokrok, hlavne v oblasti bio- a nanotechnológií a v informatizácii</i>	<i>diverzifikujúce sa prístupy k riadeniu znamenajú aj to, že „silnie význam a potreba medzinárodných záväzkov a je potrebné zásadné posilnenie domácich politik.“</i>	<i>rastúci tlak na ekosystémy</i>
<i>Vnútorne problémy spojené s financovaním regiónov a municipalít</i>	<i>Znižovanie výberu podielových daní vzhľadom na potenciálny rast nezamestnanosti</i>	<i>Po roku 2030 bude nasledovať pokles počtu obyvateľov trvajúci niekoľko desaťročí</i>	<i>Nové technológie prispievajú k zvyšovaniu kvality života.“</i>	<i>Dohovor o prístupe k informáciám,.</i>	<i>rastúce znečistenie životného prostredia, meniace sa zaťaženie chorobami a riziká pandémie</i>
<i>Hlavným globálnym trendom je posun od riadenia založeného na hierarchii k decentralizovaným a participatívnym formám riadenia.</i>	<i>Pokles dopytu v oblasti automobilového priemyslu a strojárstva</i>	<i>Vplyv na spoločenský vývoj – na trh práce, zdravotníctvo, sociálne služby aj na životné prostredie</i>	<i>Transformácia od priemyselnej k post-industriálnej vedomostne založenej spoločnosti</i>	<i>účasti verejnosti na rozhodovanom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (tzv. Aarhuský dohovor),</i>	<i>zmena klímy – zvyšovanie závažnosti problému a jeho dôsledkov.</i>
<i>nízka efektívnosť a nedostatočná pružnosť verejných politik v reagovaní na identifikované problémy/potreby</i>	<i>Slovensko zaostáva vo využití inovatívnych finančných nástrojov umožňujúcich optimálnu kombináciu rôznych zdrojov financovania</i>	<i>vyššia spotreba prírodných zdrojov vrátane energií,</i>	<i>Obce čelia rovnakým výzvam, často v oveľa zložitejších podmienkach. Musia priláhať a stabilizovať mladých vzdelaných a zručných ľudí,</i>		<i>Z dlhodobého hľadiska dochádza k strate prírodného kapitálu SR</i>
<i>pretrvávajúce nekoordinované prístupy v rámci jednotlivých sektorov</i>		<i>Tvorba odpadov, rastúce požiadavky na bývanie, dopravu a infraštruktúru</i>	<i>vytvárať vhodné prostredie pre inovatívne podnikanie, vytvárať podmienky pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, byť atraktívne pre návštevníkov,</i>		
<i>absencia rámcov pre uplatňovanie inovatívnych nástrojov politiky</i>			<i>Kvalita „smart“ sa stáva kľúčovou konkurenčnou výhodou</i>		

2.5. Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

Na základe horeuvedenej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, ako aj analýzou dotazníkového prieskumu, brainstormingu zainteresovaných pracovníkov participujúcich na príprave PHSR sme pripravili nasledovný prehľad hlavných výstupov zhodnotenia výziev, potenciálov, limitov a problémov prostredníctvom SWOT analýzy.

(Tab.19)

Silné stránky	Slabé stránky
výhodná poloha obce vzhľadom na regionálne i nadregionálne póly rozvoja blízkosť nadregionálneho sídla Žilina - pracovné príležitosti v meste Žilina a okolí (viac ako 50% odchádza za prácou mimo obec) okrajom obce prechádza štátna cesta I. triedy, dobré napojenie obce na diaľnicu vybudovaný dopravný systém (štátne cesty), najmä spojenie s mestom Žilina, stanicou ŽSR, Letiskom z veľkej časti dobudovaná technická infraštruktúra: plynofikácia, vodovodné siete, elektrifikácia vyšší podiel rodinných domov v bytovom fonde obce nízky priemerný vek bytového fondu vytvorené priaznivé podmienky pre činnosť školských zariadení vysoký sídelný potenciál s možnosťou nárastu obyvateľov dostatok priestorov pre budovanie zón rekreácie a oddychu vodné toky a plochy - tok rieky Váh a okolie, Hričovská priehrada – dostatok spodnej vody tiché, pokojné prostredie vidieckeho sídla vhodné na oddych i bývanie predpoklady priaznivého demografického a migračného vývoja počtu obyvateľstva nižšia nezamestnanosť v obci ako je priemer v SR dobrá finančná situácia obce, nízka zadlženosť dobrá potenciál pre rekreačný turizmus (cykloturistické trasy) zaujímavé kultúrne pamiatky: mýtnica, kostol, pamätníky, hrad v blízkosti	nejasné vlastnícke pomery k pozemkom absencia logického, historickým vývinom konštituovaného centra obce nedostatočne využitý potenciál prírodných podmienok podfinancovanie miest a obcí zo strany štátu a následný problém v prípade reagovania na výnimočné situácie nezáujem znečisťovateľov životného prostredia na odstraňovaní príčin (ekologické partnerstvo zavedený no neúčinný separovaný zber odpadu) nevyužitie výhodného prostredia, najmä v okolí obce pre budovanie zón rekreácie a oddychu narušený povrch komunikácií v obci, ulíc, chodníkov a verejných priestranstiev nevyhovujúci a nákladný energetický režim v obecných budovách (kotle, zateplenie) nedostatočné využitie objektu Domu služieb zastúpenie malých firiem, ktoré vytvárajú minimum pracovných príležitostí nedostatočná občianska vybavenosť služieb, chýbajúce bankové služby, ubytovanie a stravovanie v obci nepriaznivá vzdelanostná štruktúra (prevaha základného a učňovského vzdelania) málo pracovných príležitostí priamo v obci nedostatočne vybavený kultúrny dom obce i športový areál absentujúca koordinácia kultúrnych a športových podujatí s obcami mikroregiónu

(Tab.20)

Príležitosti	Ohrozenia
využitie katastrálneho územia obce pre výstavbu bytovú, občiansku, spoločenskú i podnikateľskú strategická dopravná poloha - dobrá dostupnosť k pracovným a rekreačným aktivitám využitie prírodného potenciálu (zdrojov) pre rozvoj podnikateľských aktivít a cestovného ruchu získanie finančných prostriedkov zo ŠFRB na výstavbu nájomných bytov podľa budúcej situácie podpora bytovej výstavby, rast bytového fondu obce	nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov na financovanie projektov limitovanie rozvojových plôch obce vedeniami dopravnej infraštruktúry narušenie urbanistickej štruktúry realizáciou veľkých investícií, najmä do infraštruktúry absencia koordinácie rozvoja vidieka ohrozovanie bezpečnosti obyvateľov na štátnej ceste I. triedy ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri

dostatok vhodných plôch pre výstavbu rodinných domov propagácia a zavedenie fungujúceho a efektívneho separovaného zberu a kompostovania v obci architektonická a parková výsadba obce, vybudovanie oddychových zón využitie obnoviteľných zdrojov energie, zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov možnosti pre rozvoj chatárskej a chalupárskej rekreácie v časti Peklina prípravované rozšírenie miestnej siete komunikácií a inžinierskych sietí prechádzanie štátnej cesty cez intravilán obce možnosť revitalizácie námestia a parkové úpravy v obci rozšírenie obchodu a služieb, sortimentu a kvality ponuky podpora malých a stredných podnikateľov, zabezpečenie služieb pre podnikateľov možnosť využitia obecného majetku na podnikanie, založenia obecných podnikov ako podpora zamestnanosti i realizácia úspor zabezpečenie rozvoja turistického ruchu, vidieckej turistiky, budovanie cyklotrás, náučných chodníkov rekonštrukcia a zlepšenie materiálneho vybavenia športovísk, možnosť rozvoja oddychových aktivít	rodinných domoch existencia lokálnych zdrojov znečistenia životného prostredia nezáujem občanov o stav životného prostredia náročnosť budovania technickej infraštruktúry v časti Peklina, najmä pre značnú odľahlosť úbytok vlakových spojov a následná dopravná preťaženosť komunikácií s rizikom dopravných nehôd zvyšovanie počtu osôb v poproduktívnom veku a sociálne odkázaných malá odvaha obyvateľov vstupovať do podnikateľských aktivít nepriaznivý celkový ekonomický a sociálno-demografický vývoj v spoločnosti na Slovensku nezamestnanosť, odchod mladých ľudí do miest, nízka motivácia pre zotrvanie na vidieku zánik spolkov, nezáujem najmä mladších občanov, o činnosť v záujmových združeniach v obci
---	---

Návrh strategického prístupu vyplývajúci zo SWOT analýzy

Výstupom SWOT analýzy je nielen identifikácia silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ale aj návrh jedného zo štyroch prístupov: ofenzívnej stratégie, defenzívnej stratégie, stratégie spojenectva a stratégie úniku.

Z hľadiska nami definovanej analýzy chceme navrhnúť pri implementácii PHSR ofenzívnu stratégiu.

Stratégia je orientovaná na maximálne využívanie príležitostí, pričom je založená na existencii silných stránok, ktoré sústavne posilňuje. Stratégia je v tomto zmysle založená na maximalizácii využitia vnútorných zdrojov (ako sú fyzické, nefyzické, alebo organizačné schopnosti, dopyt, jedinečnosť/nahraditeľnosť, vhodnosť, trvácnosť).

Zároveň máme v úmysle využiť inovačne orientovanú smart stratégiu rozvoja, ktorá je jedným z osobitne podporovaných prístupov zo strany Európskej komisie.

Táto integruje tvrdé infraštruktúrne riešenia s mäkkými organizačnými, inštitucionálnymi a sociálnymi inováciami, ktoré využívajú najnovšie poznatky zo sociálnych, prírodných a technických vied a najmodernejšie technológie pre efektívny a udržateľný rozvoj a zabezpečenie kvality života obyvateľov a kvality podnikateľského prostredia. **Smart znamená správať sa rozumne, a pritom najefektívnejšie a udržateľne využívať svoje zdroje. Nakoľko sú naše zdroje limitované, implementáciou smart stratégie rozvoja nechceme len extenzívne zvyšovať výdavky obce, ale nám ide o efektívnejšie využívanie jestvujúcich finančných zdrojov. Veríme, že táto stratégia napokon povedie k úspore v strednodobom a dlhodobom horizonte.**

Súčasťou smart prístupu je aj spracovanie adresných špecifických cieľov na podporu rozvoja obce Dolný Hričov prostredníctvom využitia nášho špecifického územného potenciálu (t.j. súčtom sociálneho, kultúrneho, prírodného, ekonomického, technického a procesného potenciálu). Smart

stratégie uprednostňujú sústredenie pozornosti na využitie rozvojových potenciálov namiesto koncentrácie na riešenie (resp. hasenia) problémov.

2.6. Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia

Naša obec nemôže pochopiteľne konkurovať v ponúkaných službách v oblasti kultúry, športu, vzdelania a zdravotníctva blízko sa nachádzajúcemu krajskému mestu Žilina. Môže však ponúknuť svojim obyvateľom svoje konkurenčné výhody, ako sú dobrá poloha medzi mestami Žilina a Bytča, kľudné vidiecke prostredie, život v blízkosti nielen vodného toku Váh, ale aj blízkych lesov, poskytujúcich po práci relax pre svojich obyvateľov. Naopak, rýchla dostupnosť k službám, ktoré poskytuje krajské mesto je našou komparatívnou výhodou.

Naša obec v porovnaní s niektorými okolitými obcami má zároveň veľmi dobrú ekonomickú situáciu, čo v prípade súčasného zhoršovania celkového ekonomického prostredia môže zohrávať významnú úlohu a poskytovať značnú konkurenčnú výhodu.

2.7. Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

Poznatky z analýzy SWOT slúžia na určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja územia. Disparity vyváženého rozvoja (nezrovnalosti) vychádzajú zo slabých stránok a ohrození. Faktory rozvoja, prostredníctvom ktorých sa majú disparity riešiť, vychádzajú zo silných stránok a príležitostí. Hlavné faktory rozvoja obce Dolný Hričov

Významnými rozvojovými faktormi územia obce a možnými zdrojmi konkurenčnej výhody územia sú:

- Strategická dopravná poloha, významná dopravná križovatka, potenciálne významné postavenie letiska Dolný Hričov
- Existencia zaujímavých prírodných krás s veľkým potenciálom ďalšieho rozvoja turistického ruchu a podnikania
- Pripravenosť projektov na rozvoj bývania a infraštruktúry s cieľom prilákať nielen návštevníkov, ale aj nových obyvateľov obce

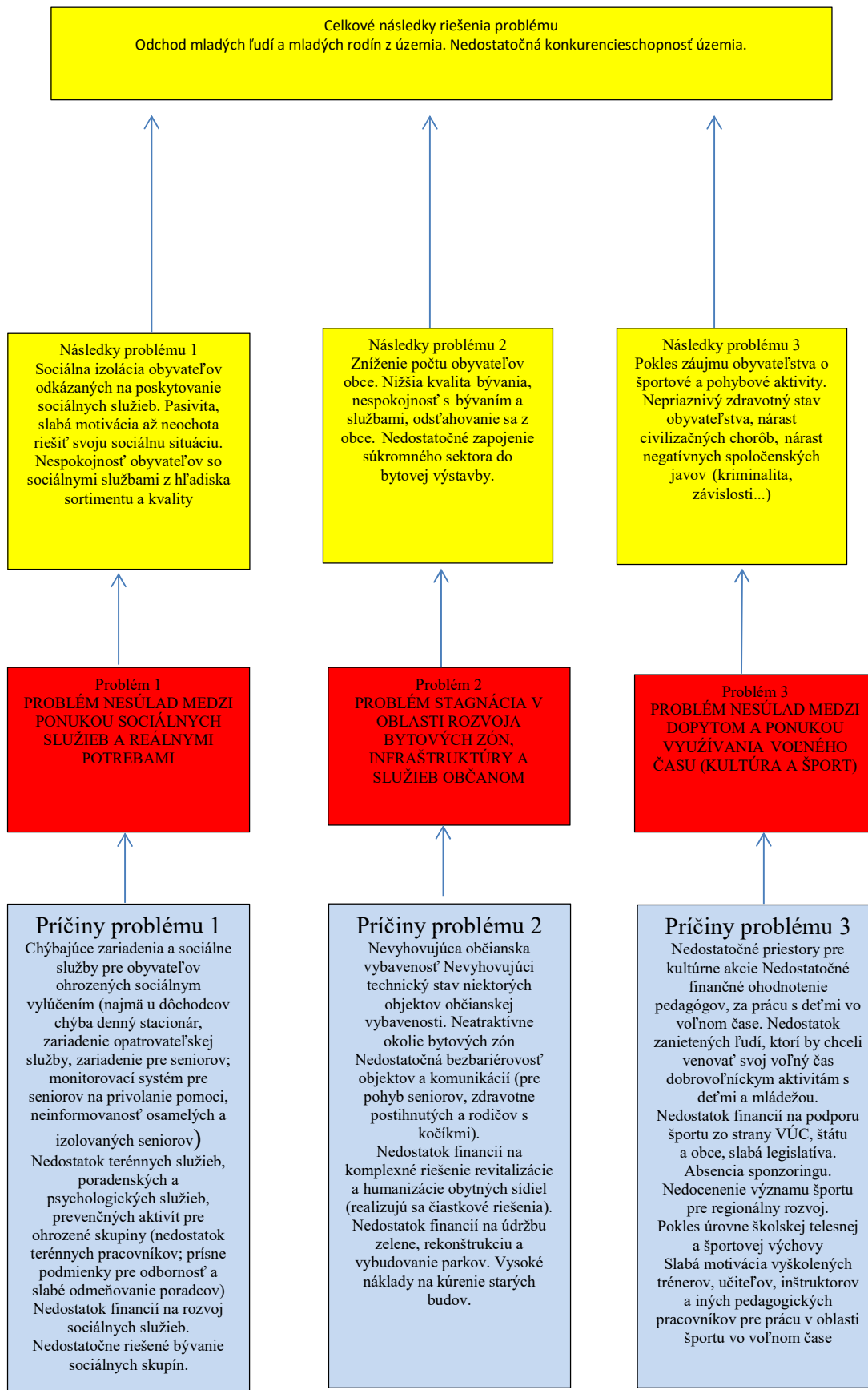
Disparity územia obce Dolný Hričov

Obec nie je schopná naplno využiť svoj potenciál vyplývajúci z jej strategickej polohy, k dispozícii však bude podpora (vysoko špecifická technická a finančná podpora v Programe Slovensko a Pláne obnovy a odolnosti najmä pre projekty s najväčším územným dopadom, podpora pilotných projektov). Musí sa vysporiadať s nepriaznivým demografickým vývojom, ktorý trápi celé Slovensko, v tejto oblasti bude možné využiť podporu sociálnych inovácií v oblasti aktívneho starnutia a realizovať nové modely poskytovania verejných služieb, ktoré plánuje podporovať štát.

Bolo by dobré prilákať nových investorov (nové pracovné miesta pre mladých a vzdelaných ľudí) v rámci katastra obce a blízkeho letiska. Môže využiť zdroj nových ekonomických aktivít územia a nových pracovných príležitostí, ktorým je prepojenie letiska a nových foriem cestovného ruchu, tieto dve oblasti tvoria „dodatčnú“ pridanú hodnotu a konkurenčnú výhodu územia.

2.8. Strom výziev a problémov

Analýza problémov je metóda založená na skúsenostiach miestnych expertov, ktorí najlepšie vedú vystihnúť problematické miesta v danej téme a v danom území. Cieľom tejto metódy je identifikovať a pomenovať hlavné problémy, ktoré existujú v danej oblasti a v území, pre ktoré sa strategický plán spracováva. Na stretnutiach pracovných skupín sa pracovalo so slabými stránkami z analýzy SWOT, medzi ktorými sa hľadali súvislosti v postupnosti "príčina → problém → následky". Výsledný "strom problémov" sa číta zdola nahor: dole sú zaznamenané príčiny problémov (v modrých rámčekoch), v strede problém (v červenom rámčeku) a hore následky neriešenia problémov (v žltých rámčekoch). Strom problémov je veľmi užitočným vstupom na formulovanie strategického plánu. Platí totiž, že riešiť by sa mali príčiny problémov a nie ich dôsledky.

3. Rozvojová stratégia

3.1. Vízia rozvoja a hlavný cieľ

Vízia: Zabezpečiť kontinuálny a dlhodobý rozvoj, zvyšovať úroveň kvality života obyvateľov s využitím vnútorného potenciálu všetkých daností svojho územia. Obec Dolný Hričov bude v roku 2030 obcou s priateľským a bezpečným prostredím pre život a podnikanie. Rozvážne a efektívne využije svoj vnútorný potenciál, čím zabezpečí zvýšenie kvality života všetkých svojich obyvateľov."

Hlavným cieľom obce Dolný Hričov je vytvoriť inovatívne, environmentálne udržateľné, prepojené, konkurencie schopné a atraktívne územie s kvalitným životom jeho obyvateľov.

3.2. Štruktúra priorít a ich väzby

Pre dosiahnutie vízie Obce Dolný Hričov boli stanovené 3 priority, ktoré reprezentujú želané zmeny v kvalite života na území našej obce. Vzhľadom na predpoklad širokého využitia zdrojov zo štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov EÚ boli priority a strategické ciele PHSR naviazané na priority a ciele strategických a programových dokumentov Slovenskej republiky pre čerpanie EŠIF na obdobie 2021 – 2027 (Partnerská dohoda medzi EÚ a SR, Program Slovensko) Plánu Obnovy a PHSR VÚC ZA.

Priorita 1 - Sociálne stabilné územie - zlepšenie podmienok obyvateľstva v rámci územia obce Dolný Hričov. Politika v tejto oblasti následne zahŕňa školstvo a vzdelávanie, sociálne služby pre dôchodcov, kultúru, šport a rozvoj a podporu partnerskej spolupráce.

Priorita 2 - Prepojené územie s kvalitnou udržateľnou dopravnou a technickou infraštruktúrou

Priorita 3 - Environmentálne udržateľné územie - zameraná na čisté vhodné prostredie pre budúce generácie, predovšetkým v oblasti vodného a odpadové hospodárstva, zlepšenia kvality ovzdušia, ochrana životného prostredia a na ochranu krajiny a prírody.

(Tab.21)

Priority Obce Dolný Hričov	Väzba na PHSR VÚC Žilina
Priorita 1 - Sociálne stabilné územie	PRIORITNÁ OBLASŤ 4 SOCIÁLNA STABILITA
Priorita 2 - Prepojené územie s kvalitnou udržateľnou dopravnou a technickou infraštruktúrou	PRIORITNÁ OBLASŤ 3. INFRAŠTRUKTÚRA
Priorita 3 - Environmentálne udržateľné územie	PRIORITNÁ OBLASŤ 2 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

(Tab.22)

Priority Obce Dolný Hričov	Partnerská dohoda SR – ciele a oblasti intervencie (schválený dokument, verzia 18.7.2022)
Priorita 1 - Sociálne stabilné územie	Cieľ politiky 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv
Priorita 2 - Prepojené územie s kvalitnou udržateľnou dopravnou a technickou infraštruktúrou	Cieľ politiky 3 Prepojenejšia Európa
Priorita 3 - Environmentálne udržateľné územie	Cieľ politiky 2 Zelenšia nízkouhlíková Európa

(Tab.23)

Priority Obce Dolný Hričov	Plán obnovy a odolnosti SR – priority a komponenty
Priorita 1 - Sociálne stabilné územie	Priorita 4 Zdravie Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť Komponent 12 Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie Komponent 13 Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť

Priorita 2 - Prepojené územie s kvalitnou udržateľnou dopravnou a technickou infraštruktúrou	Priorita 1 Zelená ekonomika Komponent 3 Udržateľná doprava
Priorita 3 - Environmentálne udržateľné územie	Priorita 1 Zelená ekonomika Komponent 1 Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra Komponent 2 Obnova budov Komponent 5 Adaptácia na zmenu klímy

3.3. Systém cieľov, ich súvislostí, indikátorov a strom cieľov

3.3.1. Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

Vízia: **Zabezpečiť kontinuálny a dlhodobý rozvoj, zvyšovať úroveň kvality života obyvateľov s využitím vnútorného potenciálu všetkých daností svojho územia. Obec Dolný Hričov bude v roku 2030 obcou s priateľským a bezpečným prostredím pre život a podnikanie. Rozvážne a efektívne využije svoj vnútorný potenciál, čím zabezpečí zvýšenie kvality života všetkých svojich obyvateľov**

Hlavný cieľ: Hlavným cieľom obce Dolný Hričov je vytvoriť environmentálne udržateľné, prepojené, konkurencie schopné, inovatívne, a atraktívne územie s kvalitným životom jeho obyvateľov

<i>Priorita 1. - Sociálne stabilné územie</i>	<i>Priorita 2 - Prepojené územie s kvalitnou udržateľnou dopravnou a technickou infraštruktúrou</i>	<i>Priorita 3 - Environmentálne udržateľné územie</i>
---	---	---

<i>Strategický cieľ 1.1. Zlepšenie sociálnych podmienok obyvateľstva v rámci územia obce Dolný Hričov.</i>	<i>Strategický cieľ 2.1. Vytvoriť sieť kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry na území obce so zreteľom na obnovu chodníkov, bezbariérovosť a bezpečnosť</i>	<i>Strategický cieľ 3.1. Zlepšovať stav jednotlivých zložiek životného prostredia na území obce</i>
<i>Špecifický cieľ 1.1.1 Terénna opatrovateľská služba</i>	<i>Špecifický cieľ 2.1.1. Oprava a obnova miestnych komunikácií a chodníkov</i>	<i>Špecifický cieľ 3.1.1. Zvýšiť energetickú efektívnosť budov</i>
<i>Špecifický cieľ 1.1.2 Sociálna služba v zariadení</i>	<i>Špecifický cieľ 2.1.2. Vybudovanie prístupovej komunikácie a chodníkov – cintorín Peklina</i>	<i>Špecifický cieľ 3.1.2. Protipovodňová ochrana obce</i>
<i>Špecifický cieľ 1.1.3 Stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí</i>	<i>Špecifický cieľ 2.1.3. Dopravná bezpečnostná situácia v obci</i>	<i>Špecifický cieľ 3.1.3. Rozšírenie cintorínov</i>
<i>Špecifický cieľ 1.1.4 Integrácia detí vo výchovno-vzdelávacom procese</i>	<i>Špecifický cieľ 2.1.4. Modernizácia verejného osvetlenia</i>	<i>Špecifický cieľ 3.1.4. Obnova a revitalizácia zelene, ozdravovanie areálov</i>
<i>Špecifický cieľ 1.1.5 Spoločensky neprispôsobivé osoby</i>	<i>2.1.5 Rozšírenie verej. osvetlenia v Pekline</i>	<i>Špecifický cieľ 3.1.5. Nakladanie s komunálnym odpadom, systému triedeného zberu odpadov a ich úprava</i>
<i>Špecifický cieľ 1.1.6 Nezamestnaní</i>	<i>2.1.6. Budovanie cyklotrás</i>	<i>Špecifický cieľ 3.1.6. Rozšírenie kapacity kanalizácie a vodovodu</i>
<i>Špecifický cieľ 1.1. 7 Legislatíva, Registrácia nových sociálnych služieb</i>		
<i>Špecifický cieľ 1.1.8 Zlepšenie podmienok v oblasti vzdelávania detí, podpora športu, kultúrneho a spoločenského života</i>		

(Tab.24)

3.3.2.. Detailný popis strategických a špecifických (operatívnych) cieľov a zapojenia partnerov pre implementáciu PHRSR

Jednotlivé priority a ciele sú popísané z hľadiska výziev, na ktoré reagujú a problémov, ktoré riešia, zamerania priorít, typov podporovaných aktivít a predpokladaného dopadu na územie. Zapojenie partnerov je uvedené v kapitole 3.5. Kľúčové ukazovatele, ktoré boli definované vo vzťahu k prioritám a cieľom, sú popísané v kapitole 4.3

Priorita 1. – Sociálne stabilné územie

Výzvy a problémy:

- Starnutie obyvateľstva a zvyšovanie dopytu po sociálnych a zdravotníckych službách
- Chýbajúce zariadenia a sociálne služby pre obyvateľov ohrozených sociálnym vylúčením (najmä u dôchodcov chýba denný stacionár, zariadenie opatrovateľskej služby, zariadenie pre seniorov; monitorovací systém pre seniorov na privolanie pomoci, neinformovanosť osamelých a izolovaných seniorov)
- Nedostatok terénnych služieb, poradenských a psychologických služieb, prevenčných aktivít pre ohrozené skupiny (nedostatok terénnych pracovníkov; prísne podmienky pre odbornosť a slabé odmeňovanie poradcov)
- Nedostatok financií na rozvoj sociálnych služieb.
- Nutnosť modernizovať verejné služby (školsťvo, šport, sociálna oblasť)
- Nedostupnosť sociálneho bývania
- Inklúzia sociálne a zdravotne znevýhodnených skupín.

Zameranie

Aktivity smerujú k skvalitneniu životnej úrovne, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny a na zlepšenie medziludských vzťahov.

Typy aktivít

- Realizácia chýbajúcich sociálnych a zdravotných služieb a ich integrácia,
- Zabezpečenie pobytovej sociálnej služby v registrovanom zariadení na VÚC, podpora subjektov či už verejných, alebo neverejných pri budovaní zariadenia v katastri obce
- výstavba obecných nájomných bytov
- rekonštrukcia materskej a základnej školy (rekonštrukcia školských objektov, dvorov, vonkajších športových areálov a pod.)
- Rekonštrukcia verejného rozhlasu.

Predpokladaný dopad

- Zlepšenie prístupu obyvateľov k sociálnym a poradenským službám
- Vytvorenie moderných podmienok pre vzdelávanie
- Dobudovanie chýbajúcich sociálnych a zdravotných služieb, zvýšenie ich dostupnosti.
- Dobudovanie obecných bytov, zvýšenie dostupnosti bývania.
- Zlepšenie inklúzie sociálne slabších a vylúčených komún.

Priorita 2 - Prepojené územie s kvalitnou udržateľnou dopravnou a technickou infraštruktúrou

Výzvy a problémy

- Nedostatočný rozsah, stav a údržba dopravnej a technickej infraštruktúry
- Nedobudovaná infraštruktúra nemotorovej dopravy
- Celková bezpečnosť v obci

- Nevyhovujúca občianska vybavenosť Nevyhovujúci technický stav niektorých objektov občianskej vybavenosti. Neatraktívne okolie bytových zón
- Nedostatočná bezbariérovosť objektov a komunikácií (pre pohyb seniorov, zdravotne postihnutých a rodičov s kočíkmi)
- Nedostatok financií na komplexné riešenie revitalizácie a humanizácie obytných sídiel (realizujú sa čiastkové riešenia). Nedostatok financií na údržbu zelene, rekonštrukciu a vybudovanie parkov

Zameranie

V tejto prioritě chceme vytvoriť sieť kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry na území obce so zreteľom na obnovu chodníkov, bezbariérovosť a bezpečnosť obce.

Typy aktivít

- Dobudovať chodníky a prístupové komunikácie, úprava križovatiek, rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- vybudovanie cyklotrasy,
- vybudovanie parkovacích miest
- dobudovanie osvetlenia

Predpokladaný dopad

- Zlepšenie podmienok (dobudovanie siete, prvkov, zvýšenie bezpečnosti) a zvýšenie záujmu obyvateľov o nemotorovú dopravu.
- Zvýšenie počtu prepravených osôb verejnou dopravou
- Zlepšenie podmienok pre parkovanie.

Priorita 3 - Environmentálne udržateľné územie

Výzvy a problémy

- Vysoká energetická náročnosť objektov.
- Negatívne dôsledky zmeny klímy a životného prostredia.
- Nedostatočný rozsah, stav a údržba infraštruktúry vodného hospodárstva.
- Zvyšovanie množstva a nedostatočná separácia komunálneho odpadu.
- Racionálne využívanie vôd.

Zameranie

V tejto prioritě chceme dosiahnuť čisté a zdravé prostredie pre budúce generácie na území obce a postupne *zlepšovať stav jednotlivých zložiek životného prostredia* s dostatkom vody a biodiverzity. Zameriame sa na energetickú efektívnosť budov, adaptačné opatrenia na zmenu klímy, vodné a obehové hospodárstvo, prevenciu rizík a odolnosť voči katastrofám, zníženie environmentálnej záťaže, podporu environmentálneho povedomia, občianskeho aktivizmu a dobrovoľníctva.

Typy aktivít

- rekonštrukcia a dobudovanie vodovodov a kanalizácie,
- realizácia vodozádržných prvkov
- zber a zhodnocovanie odpadov - kompostáreň,
- zvýšenie energetickej efektívnosti verejných budov (materské, základné školy a pod.) a obnoviteľných zdrojov energie,
- rekonštrukcia verejných priestorov a zavedenie prvkov zelenej infraštruktúry

Predpokladaný dopad

- Zvýšenie energetickej efektívnosti budov a kapacity obnoviteľných zdrojov energie.
- Rozšírenie a skvalitnenie verejnej siete vodovodu a kanalizácie.
- Zlepšenie kvality zložiek životného prostredia.
- Zvýšenie podielu vyseparovaného odpadu.
- Zníženie objemu odpadu ukladaného na skládky.
- Zlepšenie odolnosti územia voči katastrofám.
- Zlepšenie prístupu obyvateľov k životnému prostrediu.

3.4. Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHRSR

Výstupom SWOT analýzy je nielen identifikácia silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ale aj návrh jedného zo štyroch prístupov: ofenzívnej stratégie, defenzívnej stratégie, stratégie spojenectva a stratégie úniku.

Z hľadiska nami definovanej analýzy chceme navrhnúť pri implementácii PHSR ofenzívnu stratégiu.

Stratégia je orientovaná na maximálne využívanie príležitostí, pričom je založená na existencii silných stránok, ktoré sústavne posilňuje. Stratégia je v tomto zmysle založená na maximalizácii využitia vnútorných zdrojov (ako sú fyzické, nefyzické, alebo organizačné schopnosti, dopyt, jedinečnosť/nahradiťnosť, vhodnosť, trvácnosť).

Zároveň máme v úmysle využiť inovačne orientovanú smart stratégiu rozvoja, ktorá je jedným z osobitne podporovaných prístupov zo strany Európskej komisie.

Táto integruje tvrdé infraštruktúrne riešenia s mäkkými organizačnými, inštitucionálnymi a sociálnymi inováciami, ktoré využívajú najnovšie poznatky zo sociálnych, prírodných a technických vied a najmodernejšie technológie pre efektívny a udržateľný rozvoj a zabezpečenie kvality života obyvateľov a kvality podnikateľského prostredia. **Smart znamená správať sa rozumne, a pritom najefektívnejšie a udržateľne využívať svoje zdroje. Nakoľko sú naše zdroje limitované, implementáciou smart stratégie rozvoja nechceme len extenzívne zvyšovať výdavky obce, ale nám ide o efektívnejšie využívanie jestvujúcich finančných zdrojov. Veríme, že táto stratégia napokon povedie k úspore v strednodobom a dlhodobom horizonte.**

Súčasťou smart prístupu je aj spracovanie adresných špecifických cieľov na podporu rozvoja obce Dolný Hričov prostredníctvom využitia nášho špecifického územného potenciálu (t.j. súčtom sociálneho, kultúrneho, prírodného, ekonomického, technického a procesného potenciálu). Smart stratégie uprednostňujú sústredenie pozornosti na využitie rozvojových potenciálov namiesto koncentrácie na riešenie (resp. hasenia) problémov

3.5. Partneri pre implementáciu PHRSR a stratégia ich zapojenia

Podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja sa PHRSR vypracúva pri uplatnení partnerstva, pričom **partnerstvo je forma spolupráce medzi sociálno-ekonomickými partnermi**, ktorí zabezpečujú hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj alebo územný rozvoj dotknutého regiónu s ohľadom na udržateľný rozvoj.

Zástupcovia socio-ekonomických partnerov sa zúčastnili **prípravy a spracovania dokumentu PHSR** obce Dolný Hričov:

- konzultáciami s Riadiacim výborom,
- informáciami a podkladmi pre koordinátora prípravy a spracovania PHSR,
- predkladaním návrhov a projektových zámerov
- prerokovaním strategickej časti dokumentu so zástupcami obce.

Zapojenie socio-ekonomických partnerov do **implementácie PHSR** je plánované viacerými spôsobmi:

- spolupracou s Riadiacim výborom a obecným zastupiteľstvom,

- spoluprácou v tematických pracovných skupinách,
- realizovaním projektových zámerov v partnerstvách

Medzi hlavných partnerov spolupracujúcich na príprave PHSR Obce Dolný Hričov patria nasledovné subjekty:

- Základná škola s materskou školou P.V. Rovnianka
- Členovia združenia Mikroregión Hričov
- Agrofin, poľnohospodárske družstvo
- Pozemkové spoločenstvo - Bývalí urbárnici obce Dolný Hričov,
- Pozemkové spoločenstvo - Bývalí urbárnici obce Peklina,
- Združenie priateľov Hričovského hradu,
- Poľovnícke združenie Veliká,
- Dobrovoľný hasičský zbor,
- Farský úrad Dolný Hričov,
- Športový klub Dolný Hričov,
- AGROFIN, poľnohospodárske družstvo so sídlom Dolný Hričov, družstvo,
- ArtDent SK, s.r.o., zubná ambulancia,

Ako fyzické osoby sa svojimi pripomienkami zúčastňovali obyvatelia obce a v neposlednom rade zamestnanci OÚ a členovia obecného zastupiteľstva.

4. Implementačný plán a plán monitorovania

4.1. Nástroje na implementáciu stratégie

Implementačná časť dokumentu nadväzuje na strategickú časť. Súčasťou implementačnej časti je aj **indikatívny zoznam aktivít** na zabezpečenie realizácie PHSR Obce Dolný Hričov. Zahŕňa aktivity obce a jej partnerov z verejnej správy, podnikateľského a občianskeho sektora.

Naplnenie vízie, priorít a cieľov stratégie si bude vyžadovať zapojenie sociálno-ekonomických partnerov a kombináciu viacerých nástrojov naprieč finančnými a nefinančnými zdrojmi a „politickými cieľmi EÚ“. Nástroje na implementáciu stratégie môžu mať podobu nefinančných a finančných nástrojov využívaných integrovaným spôsobom špecificky pre oblasť ekonomickú, sociálnu a environmentálnu:

- **inštitucionálnych a organizačných opatrení** (napr. v podobe úpravy existujúcich alebo tvorby nových všeobecne záväzných nariadení, vhodnou organizačnou štruktúrou a podporou kapacít),
- **informačných a vzdelávacích opatrení** (napr. zriadenie internetových komunikačných kanálov kampane pre zvýšenie povedomia verejnosti, vzdelávacie kampane, vzdelávanie pracovníkov a edukácia obyvateľov),
- **investícií** (napr. do infraštruktúry, do budovania kapacít),
- **finančných nástrojov** (napr. dotácie, pôžičky, dane a pod.),
- **programov, projektov, služieb alebo iných aktivít** verejného, súkromného a občianskeho sektora, ktoré povedú k naplneniu definovaných cieľov,
- **iných opatrení** (napr. kolaboratívne hospodárstvo – nová forma integrácie medzi hospodárstvom a spoločnosťou, sociálne podnikanie...),

Bude potrebné, aby samospráva obce vyčlenila potrebné zdroje:

- **ľudské zdroje** (interní a externí experti),
- **informačné zdroje** (informačné systémy),
- **materiálne zdroje** (budovy, areály, pozemky, materiálno-technické vybavenie...),
- **finančné zdroje** (minimálne na predprojektovú a projektovú prípravu a spolufinancovanie).

V priebehu implementácie PHRSR sa výber konkrétnych nástrojov uskutoční na základe posúdenia kritérií:

- **efektívnosti a účinnosti** (ekonomické aj mimoeconomické efekty a miera relevantnosti voči cieľovým skupinám – počet a významnosť),
- **udržateľnosti** efektov po období implementácie,
- **realizovateľnosti** a dostupnosti potrebných zdrojov (ľudských, finančných, materiálnych...),
- možných **rizík** spojených s ich implementáciou,
- **synergických efektov** medzi nástrojmi naprieč stratégiou.

Popis aktivít na dosiahnutie vízie, hlavného cieľa, priorít a systému cieľov je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(Tab.25)

Väzba na špecifický cieľ	Číslo aktivity	Názov aktivity/projektu	Názov partnerov projektu	Opis aktivity/projektu	Pripravenosť projektu	Začiatok projektu	Koniec projektu	Celkové Náklady v €
Špecifický cieľ 1.1.1 Terénna opatrovateľská služba	A.1.	Podpora terénnej opatrovateľskej služby	Obec Dolný Hričov, Žilinský samospr. Kraj, registrovaný subjekt	Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí Aktivity smerujú k skvalitneniu životnej úrovne, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny a na zlepšenie medzilidských vzťahov.	Zaškolený personál OÚ kooperujúci s VÚC a obyvateľmi	2023	2030	Podľa potreby
Špecifický cieľ 1.1.2 Sociálna služba v zariadení	A.2	Podpora zariadení soc. služieb	Obec Dolný Hričov, Žilinský samosprávny kraj, Registrovaný subjekt	Zabezpečenie pobytovej sociálnej služby v registrovanom zariadení na VÚC, podpora subjektov či už verejných, alebo neverejných pri budovaní zariadenia v katastri obce	Zámer	2023	2024	Podľa potreby
Špecifický cieľ 1.1.3 Stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí	A.3	Poskytovanie stravovania	Obec Dolný Hričov, Registrovaný subjekt ÚPSVaR Žilina	Zabezpečenie možnosti stravovania Zabezpečenie finančnej podpory stravovania Zabezpečenie potravinovej pomoci	Zaškolený personál OÚ kooperujúci s VÚC a obyvateľmi	2023	2030	Podľa potreby
Špecifický cieľ 1.1.4 Integrácia detí vo výchovno-vzdelávacom procese	A.4	Podpora detí pri vyučovacom procese	Obec Dolný Hričov, ZŠ a MŠ	Individuálny prístup pri integrácii detí vo vyučovacom procese so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním Zabezpečenie asistenta učiteľa	Zaškolený personál OÚ a ZŠ a MŠ	2023	2030	Podľa potreby z rozpočtu obce
Špecifický cieľ 1.1.5 Spoločensky neprispôsobivé osoby	A.5	Pomoc pri začlenení osôb do spoločenského života	Obec Dolný Hričov, ÚPSVaR Žilina	Aktivity zamerané na osobitných príjemcov dávky so snahou o začlenenie spoločensky neprispôsobivých osôb do spoločenského života v spolupráci s ÚPSVaR Žilina, ponuka zamestnania, aktívnych prác	Zaškolený personál OÚ kooperujúci s ÚPSVaR Žilina a obyvateľmi	2023	2030	Podľa potreby z rozpočtu obce
Špecifický cieľ 1.1.6	A.6	Pomoc nezamestnaným	Obec Dolný Hričov	Aktivity prehľbujúce u obyvateľov pracovné	Zaškolený personál OÚ	2023	2030	Podľa potreby s využitím

Nezamestnaní			ÚPSVaR Žilina	návyky Spolupráca s ÚPSVaR pri hľadaní zamestnania Pomoc pri rekvalifikácii	kooperujúci s ÚPSVaR Žilina a obyvateľmi			ponuky projektovej spolupráce ÚPSVaR Žilina.
Špecifický cieľ 1.1.7 Legislatíva, Registrácia nových sociálnych služieb	A.7	Administratívno- finančná podpora v oblasti nových soc. služieb	Obec Dolný Hričov Žilinský samosprávny kraj	Ide o priebežné vypracovávanie a schvaľovanie zmien vo VZN a zásady finančnej podpory v oblasti sociálnych služieb, novelizácia v prípade potreby Registrácia nových sociálnych služieb na VÚC	Zaškolený personál OÚ kooperujúci s VÚC a obyvateľmi	2023	2030	Podľa potreby
Špecifický cieľ 1.1.8 Zlepšenie podmienok v oblasti vzdelávania detí, podpora športu, kultúrneho a spoločenského života	A.8	Rozšírenie kapacity Materskej školy	Obec Dolný Hričov, ZŠ a MŠ	Ide o rozšírenie kapacity Materskej školy časť Hospodársky blok – bývalý bazén + telocvičňa - spracovaná PD - právoplatné stavebné povolenie aktuálny rozpočet 11/2022	Projektová dokumentácia	2023	2026	Náklady celkom 432 056,05 €
Špecifický cieľ 1.1.8 Zlepšenie podmienok v oblasti vzdelávania detí, podpora športu, kultúrneho a spoločenského života	A.9	Modernizácia školskej jedálne	Obec Dolný Hričov, ZŠ a MŠ	Zakúpenie modernejšieho vybavenia a zariadenia do školskej jedálne Rekonštrukcia umývací stôl s inštaláciou	Zámer	2022	2026	2000 € rok 22 2000 € do roku 26
Špecifický cieľ 1.1.8 Zlepšenie podmienok v oblasti vzdelávania detí, podpora športu, kultúrneho a spoločenského života	A.10	Inkluzívne detské ihrisko	Obec Dolný Hričov	Výbudovanie detského ihriská časť Peklína – schválená dotácia a podpísaná zmluva MPSVaR SR	Projektová dokumentácia	2023	2023	Dotácia 45000€ Spoluúčasť obce 5%
Špecifický cieľ 1.1.8 Zlepšenie podmienok v oblasti vzdelávania detí, podpora športu, kultúrneho a spoločenského života	A.11	Rozvoj športového areálu v obci	Obec Dolný Hričov, ŠK Dolný Hričov	Ide o dobudovanie altánkov na posekanie, ihriská na plážový volejbal, rekonštrukcia tenisového kurtu, obnova budovy zateplenie, náter strechy	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 1.1.8 Zlepšenie podmienok v oblasti vzdelávania detí, podpora športu, kultúrneho a spoločenského života	A.12	Rekonštrukcia verejného rozhlasu	Obec Dolný Hričov	Rekonštrukcia verejného rozhlasu bude v oboch častiach katastrálneho územia obce Dolný Hričov (bude teda zahrňať aj časť Peklína) Využitie pracovníkov MPPS Nájom plošiny Výmena hlavného izolovaného kábla, úchyty na oceľových stĺpoch, výmena	Realizácia prebieha	2023	2026	Cca 15 000 (Približne vynaložené už náklady 14 127,36 €)

				poškodených stĺpov a ampliónov				
Špecifický cieľ 1.1.8 Zlepšenie podmienok v oblasti vzdelávania detí, podpora športu, kultúrneho a spoločenského života	A.13	Majetkové vysporiadanie Dom služieb DOMINO	Obec Dolný Hričov, OZ v obci, registrovaní poskytovateli a soc. služby	Vysporiadanie vlastníckych vzťahov pod budovou DOMINO a v jej okolí (Bývalí urbárnici obce Dolný Hričov, a po zosnulom p. Prieložnom), Následne dôjde k spracovaniu PD na priestory budú využívané pre obec (nájomné bývanie, sociálne zariadenia, kancelárske priestory, kongresová sála) a na 1. Podlaží a v podkrovi vybudovanie nájomných bytov alebo bytov do osobného vlastníctva, Projekt môže uvažovať aj s vybudovaním denného stacionára pre seniorov	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 2.1.1. Oprava a obnova miestnych komunikácií a chodníkov	A.14	Rekonštrukcia chodníkov „Rehabilitácia chodníkov“	Obec Dolný Hričov	Rekonštrukcia chodníkov „Rehabilitácia chodníkov“ súbeh s cestou III/2091 rekonštrukciu chodníka na ul. Osloboditeľov okrem chodníka od požiarnej zbrojnice až po zastávku SAD pri kostole – táto časť je riešená v A.15	Realizácia prebieha	2022	2023	Obstarávacia cena 95 843,33 €
Špecifický cieľ 2.1.1. Oprava a obnova miestnych komunikácií a chodníkov	A.15	Rekonštrukcia spevnených plôch v obci Dolný Hričov	Obec Dolný Hričov, DHZ,	Rekonštrukcia spevnených plôch v obci Dolný Hričov rekonštrukciu chodníka a to od požiarnej zbrojnice až po zastávku SAD pri kostole a spevnených plôch okolo kostola	Projektová dokumentácia	2023	2026	Celkové náklady 126 747,11 €
Špecifický cieľ 2.1.2. Vybudovanie prístupovej komunikácie cintorín Peklína	A.16	Výstavby prístupovej komunikácie cintorín Peklína	Obec Dolný Hričov časť Peklína	Prístupová komunikácia bude riešená ako rekonštrukcia pôvodného povrchu Príprava PD	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 2.1.3. Dopravná bezpečnostná situácia v obci	A.17	Riešenie dopravnej situácie ul. Športová, Májová a Školská	Obec Dolný Hričov	Vybudovanie parkovacích miest pri bytových domoch na obecných pozemkoch, zjednosmerenie ulice Školskej s výjazdom na cestu III/2091, Význačenie nových parkovacích miest	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 2.1.4. Modernizácia verejného osvetlenia	A.18	Rekonštrukcia verejného osvetlenia Dolný Hričov	Obec Dolný Hričov	Ide o inštaláciu úspornejšieho osvetlenia LED technológiou LED svietidiel so stmievaním Príprava PD	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD
2.1.5 Rozšírenie verej. osvetlenia	A.19	Rozšírenie verejného	Obec Dolný Hričov	Ide o inštaláciu úspornejšieho	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD

v Pekline		osvetlenia v časti Peklina		osvetlenia technológiou LED svietidiel so stmievaním, plus rozšírenie verejného osvetlenia Príprava PD				
2.1.6. Budovanie cyklotrás	A.20	Výbudovanie cyklotrasy	Obec Dolný Hričov, VÚC ZA, Mesto ZA, Bytča	Budovanie cyklotrás v nadväznosti na napojenie na cyklotrasu na Žilinu, príprava PD	Zámer	2024	2028	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 3.1.1. Zvyšiť energetickú efektívnosť budov	A.21	Rekonštrukčné práce na Kultúrnom dome	Obec Dolný Hričov, Združenie priateľov Hričovského hradu	Ide hlavne o výmenu okien a vykurovania, rekonštrukciu podlahových plôch, pomoc pri budovaní „Mýtnice“ so Združením priateľa Hričovského hradu Obnova podklady v sále KD Rekonštrukcia elektrických rozvodov Rekonštrukcia a údržba vykurovania	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD Archeologické práce a rekonštrukčné už prebiehajú na prizemí Práce musia byť realizované a koordinované so súhlasom KPÚ Žilina
Špecifický cieľ 3.1.1. Zvyšiť energetickú efektívnosť budov	A.22	Rekonštrukčné práce na Dome smútku	Obec Dolný Hričov	Výmena okien a dverí, obnova interiéru a exteriéru, náter strechy	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 3.1.1. Zvyšiť energetickú efektívnosť budov	A.23	Zateplenie budovy OU	Obec Dolný Hričov	Zateplenie budovy s cieľom dosiahnutia energetických úspor, obnova strechy – výmena krovu a strešnej krytiny, Strecha – obnova náteru súčasnej strešnej krytiny	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 3.1.1. Zvyšiť energetickú efektívnosť budov	A.24	Zateplenie budovy zdravotného strediska	Obec Dolný Hričov	Zateplenie budovy s cieľom dosiahnutia energetických úspor, obnova strechy – výmena krovu a strešnej krytiny, Strecha – obnova náteru súčasnej strešnej krytiny	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 3.1.1. Zvyšiť energetickú efektívnosť budov	A.25	Rekonštrukcia MPPS	Obec Dolný Hričov	Výmena okien, zateplenie budovy a rekonštrukcia vykurovania budovy s cieľom dosiahnutia energetických úspor	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 3.1.1. Zvyšiť energetickú efektívnosť budov	A.26	Zateplenie budov ZŠ, MŠ a ŠJ	Obec Dolný Hričov, ZŠ a MŠ Dolný Hričov	Zateplenie budovy s cieľom dosiahnutia energetických úspor,	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 3.1.1. Zvyšiť energetickú efektívnosť budov	A.27	Pristavba, prestavba a stavebné úpravy obecného domu Peklina	Obec Dolný Hričov	Pristavba, prestavba a stavebné úpravy obecného domu Peklina podľa spracovanej PD	Projektová dokumentácia	2023	2026	Bude upresnené podľa aktualizovaného rozpočtu
Špecifický cieľ 3.1.2. Protipovodňová ochrana obce	A.28	Budovanie vodozádržných opatrení	Obec Dolný Hričov	Zadržiavanie vody v teréne Spracovanie PD	Zámer	2023	2028	Bude upresnené podľa PD

Špecifický cieľ 3.1.3. Rozšírenie cintorínov	A.29	Rozšírenie cintorínov v časti Dolný Hričov a Peklina	Obec Dolný Hričov, Rímskokat. cirkev	Ide o úpravu areálov, zväčšenie kapacity, vykúpenie pozemkov, inštaláciu osvetlenia, lavičiek, odpadových košov...	Zámer	2023	2028	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 3.1.4. Obnova a revitalizácia zelene, ozdravovanie areálov	A.30	Zelené obce Slovenska	Obec Dolný Hričov	Schválená dotácia na výsadbu zelene – stromov na obecných pozemkoch Dolný Hričov a časť Peklina Spracovaná bola PD Dotácia cez SAŽP	Projektová dokumentácia	2023	2026	9 924,50 €
Špecifický cieľ 3.1.5. Nakladanie s komunálnym odpadom, systému triedeného zberu odpadov a ich úprava	A.31	Rozšírenie kompostárne a triedeného zberu obce Dolný Hričov	Obec Dolný Hričov, Mikroregión Hričov, súkromní podnikatelia	Mikroregión Hričov – spoločný zámer cez Plán obnovy Spracovanie PD Budovanie v areáli T+T	Zámer	2023	2024	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 3.1.6. Rozšírenie kapacity kanalizácie a vodovodu	A.32	Rekonštrukcia prečerpávacích staníc odpadových vôd na ul. Imranovec	Obec Dolný Hričov	Rekonštrukciou prečerpávacích staníc v dôsledku zvýšenia množstva splaškovej vody, dôvodom je nedostačujúca kapacita, budovanie nových RD, a výhľad budovania IBV a zvýšenie kapacity kanalizačnej siete Spracovanie PD	Zámer	2023	2028	Bude upresnené podľa PD
Špecifický cieľ 3.1.6. Rozšírenie kapacity kanalizácie a vodovodu	A.33	Majetkové vysporiadanie ul. Na Šefranicu	Obec Dolný Hričov	Majetkové vysporiadanie ul. Na Šefranicu Majetkovoprávne vyriadenie – zriadenie vecného bremena na základe spracovaného geometrického plánu. Spracovanie projektovej dokumentácie na rozšírenie verejného vodovodu (verejnej kanalizácie)	Zámer	2023	2026	Bude upresnené podľa aktualizovaného rozpočtu
Špecifický cieľ 3.1.6. Rozšírenie kapacity kanalizácie a vodovodu	A.34	Dokončenie projektovej dokumentácie tlakovej kanalizácie na ul. Staničná	Obec Dolný Hričov	Vypracovanie projektovej dokumentácie, získanie stavebného povolenia	Realizácia	2023	2023	Bude upresnené podľa aktualizovaného rozpočtu

Implementačný plán s uvedením míľnikov, t. j. významných bodov umožňujúcich úspešnú implementáciu a plnenie cieľov PHRSR, je uvedený v tabuľke nižšie.

4.2. Postup pri implementácii PHRSR (rozdelenie úloh, činností a zodpovedností, časový harmonogram, implementačná štruktúra vrátane princípov, procesov a systému riadenia implementácie a riadenia rizík)

Implementácia PHSR Obce Dolný Hričov bude možná realizáciou samostatných projektov prostredníctvom dopytovo orientovaných výziev pre samostatné projekty a realizáciou investícií, ktoré bude možné realizovať len z vlastných zdrojov obce.

(Zoznam plánovaných aktivít je uvedený v časti 4.1)

Aktivity sú zoradené podľa **tematických oblastí**.

Presnejší akčný a finančný plán na 3 najbližšie roky bude obec zostavovať v rámci prípravy programového rozpočtu.

Implementáciu PHSR bude zabezpečovať samospráva v spolupráci so socio-ekonomickými partnermi.

Kompetencie samosprávnych orgánov a iných stálych orgánov sú dané legislatívou, resp. štatútom.

Medzi hlavné úlohy samosprávy v procese implementácie patrí:

- navrhovať spracovanie a aktualizáciu PHSR v prípade nutných zmien
- schvaľovať PHSR,
- berú na vedomie hodnotiacu správu o plnení PHSR,
- schvaľovať akčné a finančné plány
- hľadať finančné zdroje a zodpovedať za prípravu a implementáciu jednotlivých projektov PHSR
- komunikovať s partnermi

Tabuľka Implementačný plán PHSR

(Tab.26)

Typ opatrenia	Míľníky	Zodpovedný partner	Termín/plnenie
Inštitucionálne a organizačné opatrenia	Vytvoriť Administratívne kapacity na implementáciu PHSR	Starosta obce	Splnené
	Prijať VZN (sociálne veci, odpad)	Príslušné odborné útvary, starosta, zastupiteľstvo	Priebežne
	Prijať územný plán	Príslušné odborné útvary, starosta, zastupiteľstvo	2023
Informačné a vzdelávacie opatrenia	Realizovať informačné kampane na rôzne témy pre verejnosť, školenia odborných pracovníkov	Starosta obce	priebežne
Investičné opatrenia	Pripraviť projektovú dokumentáciu pre projektové zámery	Starosta obce	2023

4.3. Systém monitorovania a hodnotenia naplňania PHSR

Monitorovanie a hodnotenie PHSR bude realizované podľa plánu monitorovania a hodnotenia. Uskutoční sa v **pravidelných intervaloch – raz ročne**. Strednodobé hodnotenie sa uskutoční k 31.12.2026. Záverečné hodnotenie sa uskutoční po ukončení obdobia platnosti PHSR.

Mimoriadne hodnotenie je možné realizovať na základe rozhodnutia Zastupiteľstva obce Dolný Hričov, a to najmä v prípade novej spoločenskej situácie, rizika alebo odklonu od stanovených cieľov. Monitorovanie a hodnotenie sa bude realizovať **prostredníctvom súboru ukazovateľov**. V prípade hlavného cieľa ide o ukazovatele dopadu, v prípade strategických a špecifických cieľov ide o ukazovatele dopadu a výsledku. Aktivity budú monitorované na úrovni výstupov, najmä či boli, alebo neboli zrealizované v zmysle projektového zámeru.

Najčastejším zdrojom údajov pre ukazovatele bude OÚ Dolný Hričov, Centrálny register zmlúv, monitorovací systém ITMS a Štatistický úrad SR. Väčšina ukazovateľov bude sledovaná ročne.

Vo vzťahu k prioritám a cieľom boli definované **klúčové ukazovatele**, ktoré umožňujú sledovanie plnenia jednotlivých cieľov a naplňania vízie, hlavného cieľa a priorit. K jednotlivým ukazovateľom boli stanovené východiskové a cieľové hodnoty vrátane zdrojov údajov na sledovanie hodnôt ukazovateľov (interné zdroje územnej samosprávy, národné a medzinárodné databázy).

Pri návrhu ukazovateľov PHSR boli zohľadnené aj ukazovatele definované v nadradených strategických dokumentoch. (Vízia a stratégia SR, PHSR VÚC ZA a pod.). Toto umožňuje systematizáciu a harmonizáciu monitorovania plnenia priorít a cieľov na miestnej, regionálnej a národnej úrovni. Ukazovatele, podobne ako ciele alebo výzvy a problémy, tvoria navzájom previazanú sústavu, ktorá predstavuje tzv. strom ukazovateľov. To znamená, že ukazovatele vyššej úrovne by mali mať vyššiu mieru integrácie a odrážať synergie spolupôsobenia efektov dosiahnutia cieľov nižšej úrovne. Napĺňanie cieľov je sledované jedným ukazovateľom alebo niekoľkými vzájomne sa dopĺňujúcimi ukazovateľmi.

Systém monitorovania a hodnotenia bude **previazaný s programovým rozpočtom obce**. Bude využívať nástroje programového rozpočtovania, najmä záverečný účet, ktorý je každoročne pripravovaný a schvaľovaný zastupiteľstvom obce.

V procese monitorovania sa uskutoční **zber a spracovanie dát** (hodnoty ukazovateľov aj míľnikov). V rámci procesu hodnotenia sa získané **údaje vyhodnotia**. Monitorovanie a hodnotenie PHSR bude **previazané s monitorovaním a hodnotením nadradených strategických a programových dokumentov**.

Zodpovednosť sa zber údajov a spracovanie hodnotiacej správy bude mať administratíva OÚ. Funkciu monitorovacieho a hodnotiaceho výboru bude plniť Obecné zastupiteľstvo Dolný Hričov, ktorému bude predkladaná hodnotiacia správa. Následne bude zverejnená.

Hodnotiacia správa o realizácii priorít a cieľov PHSR bude zameraná na zistenie:

- úspešnosti plnenia priorít a cieľov pri implementácii PHSR,
- správnosti voľby nástrojov pri implementácii PHSR,
- či sú ciele, proces implementácie alebo výsledky implementácie stratégie ovplyvnené meniacimi sa okolnosťami, efektívnosti alokovaných zdrojov.

Hodnotiacia správa môže navrhnúť aktualizáciu alebo spracovanie nového PHSR.

Hlavné otázky hodnotiacej správy:

- Aký pokrok bol dosiahnutý v implementácii PHSR (aktivity uvedené v Akčnom pláne PHSR na daný rok, ukazovatele, míľniky)?
- Ako boli zohľadnené odporúčania pre zlepšenie implementácie PHSR, ktoré boli navrhnuté v predchádzajúcom období?
- Aké sú odporúčania pre zlepšenie implementácie PHSR v ďalšom období?

Plán monitorovania a hodnotenia PHSR

(Tab.27)

Proces	Postup	Termín
Monitorovanie	Zber a spracovanie údajov.	Pravidelné monitorovanie – raz ročne do 31.3. Mimoriadne monitorovanie – na základe rozhodnutia Obecného zastupiteľstva
Hodnotenie	Vyhodnotenie získaných údajov. Spracovanie návrhu hodnotiacej správy. Pripomienkovanie hodnotiacej správy obecným zastupiteľstvom. Spracovanie finálnej verzie hodnotiacej správy.	Pravidelné hodnotenie – raz ročne do 31.5. Strednodobé hodnotenie – k 31.12.2026. Záverečné hodnotenie – po ukončení obdobia platnosti PHSR. Mimoriadne hodnotenie – na základe rozhodnutia Obecného zastupiteľstva

Merateľné ukazovatele hlavného cieľa PHSR

(Tab.28)

Merateľný ukazovateľ	Jednotka	Počiatková hodnota v roku 2022	Cieľová hodnota v roku 2030
Počet obyvateľov s trvalým pobytom v Obci Dolný Hričov k 31.12.	osoba/rok		
Prírastok obyvateľov sťahovaním v Obci Dolný Hričov k 31.12.	osoba/rok		Viac ako 0
Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu v Obci Dolný Hričov k 31.12.	%		Viac ako 75
Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v Obci Dolný Hričov k 31.12.	%		Viac ako 80
Podiel vyseparovaného odpadu v obci k 31.12.	%		60
Počet postavených obecných bytových jednotiek k 31.12.	byt/rok		Viac ako 5
Počet aktivít realizovaných z akčného plánu	ks	0	Nebolo stanovené
Výška realizovaných investícií z akčného plánu	eur	0	Nebolo stanovené

(Tab.29)

Väzba na aktivitu č.	Číslo merateľného ukazovateľa	Názov merateľného ukazovateľa	Jednotka	Počiatková hodnota	Cieľová hodnota	Periódka kontroly (zvyčajne rok ak nie je uvedené inak)
A.1.	U.1.	Zvýšenie počtu terénnych pracovníkov	osoba	0	Podľa potreby	
A.2	U.2	Počet vybavených sociálnych prípadov	osoba		Podľa potreby	
A.3	U.3	Počet vytvorených sociálnych služieb (stravovanie)	ks	0	1	
A.4	U.4	Počet vytvorených a udržiavaných sociálnych služieb (zabezpečenie asistentov na školách)	ks	0	1	
A.5, A6	U.5	Počet vytvorených a udržiavaných sociálnych služieb (poskytovanie pomoci neprispôsobivým a nezamestnaným)	ks	0	2	
A.8	U.6	Rozšírenie kapacity materskej školy	osoba	0	23	
A.9	U.7	Počet modernizovaných jedální	ks	0	1	
A.10	U.8	Počet vybudovaných nových detských ihrísk (Peklina)	ks	0	1	
A.11	U.9	Počet modernizovaných športových areálov	ks	0	1	
A.12	U.10	Počet rekonštruovaných obecných rozhlasov	ks	0	1	
A.13	U.11	Počet vytvorených obecných bytov	ks	0	5	
A.14, A15, A16, A17	U.12	Dĺžka vybudovaných a rekonštruovaných chodníkov a plôch	m	0	500	
A.18, A19	U.13	Počet rekonštruovaných svietidiel	ks	0	100	
A.20	U.14	Dĺžka novej cyklotrasy	km	0	2	
A.21 – A27	U.15	Počet budov so zvýšenou energetickou efektívnosťou	ks		7	
A.28	U.16	Počet novovybudovaných vodozádržných opatrení	ks		1	

A.29	U.17	Počet rekonštruovaných areálov cintorínov	ks		1	
A.30	U.18	Počet novovysadených stromov	ks	0	129	
A.31	U.19	Počet modernizovaných kompostárni	ks	0	1	
A.32	U.20	Dĺžka novej kanalizácie	m		500	
A.32	U.21	Dĺžka novej kanalizácie - tlakovej	m		500	
A.32	U.22	Dĺžka nového vodovodu	m		500	
A.33, A34	U.23	Vypracovanie projektovej dokumentácie na tlakovú kanalizáciu	ks	0	1	

5. Plán využitia/aktivizácie zdrojov vrátane finančného plánu

Akčný a finančný plán

Plán využitia zdrojov stanovuje zdroje (finančné, ľudské, priestorové, materiálne a iné) nevyhnutné pre implementáciu stratégie a plán ich nasadenia v procese implementácie PHSR vrátane plánu využitia finančných zdrojov.

Naša obec zostavuje **finančný plán** na daný rozpočtový rok s výhľadom na dva roky. Akčný plán a finančný plán PHSR obce schvaľuje obecné zastupiteľstvo v rámci schvaľovania rozpočtu obce. **Akčný plán PHSR Obce Dolný Hričov bude spracovaný na ročnej báze a bude obsahovať plán realizácie projektov v danom roku aj s definovaným finančným krytím.**

Finančný plán implementácie stratégie identifikuje predpokladané celkové náklady na realizáciu plánovaných aktivít, zdroje a spôsob financovania. Na zabezpečení zdrojov by sa mali podieľať subjekty, ktoré majú benefit z realizácie.

Z dôvodu náročnej predprojektovej a projektovej prípravy je vhodné **rozdeliť realizáciu projektov do viacerých fáz** a v prvej fáze podporiť najmä neinvestičné aktivity a predprojektovú a projektovú prípravu.

(Tab.30)

Identifikátor	Strategický cieľ (označenie a názov)	Rok			Spolu	Program/podprogram rozpočtu
		2023	2024	2025		
Špecifický cieľ (označenie)		EUR	EUR	EUR	EUR	
Špecifický cieľ 1.1.1 Terénna opatrovateľská služba	Strategický cieľ 1.1. Zlepšenie sociálnych podmienok obyvateľstva v rámci územia obce Dolný Hričov.					Obecný rozpočet, zdroje štátu (VÚC, ÚPSVaR)
Špecifický cieľ 1.1.2 Sociálna služba v zariadení	Strategický cieľ 1.1. Zlepšenie sociálnych podmienok obyvateľstva v rámci územia obce Dolný Hričov.					Obecný rozpočet, zdroje štátu (VÚC, ÚPSVaR)
Špecifický cieľ 1.1.3 Stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí	Strategický cieľ 1.1. Zlepšenie sociálnych podmienok obyvateľstva v rámci územia obce Dolný Hričov.					Obecný rozpočet, zdroje štátu (VÚC, ÚPSVaR)
Špecifický cieľ 1.1.4 Integrácia detí vo výchovno–vzdelávacom procese	Strategický cieľ 1.1. Zlepšenie sociálnych podmienok obyvateľstva v rámci územia obce Dolný Hričov.					Obecný rozpočet, zdroje štátu (VÚC, ÚPSVaR)
Špecifický cieľ 1.1.5 Spoločensky neprispôsobivé osoby	Strategický cieľ 1.1. Zlepšenie sociálnych podmienok obyvateľstva v rámci územia obce Dolný Hričov.					Obecný rozpočet, zdroje štátu (VÚC, ÚPSVaR)
Špecifický cieľ 1.1.6 Nezamestnaní	Strategický cieľ 1.1. Zlepšenie sociálnych					Obecný rozpočet, zdroje štátu

	podmienok obyvateľstva v rámci územia obce Dolný Hričov.					(VÚC, ÚPSVaR)
Špecifický cieľ 1.1. 7 Legislatíva, Registrácia nových sociálnych služieb	Strategický cieľ 1.1. Zlepšenie sociálnych podmienok obyvateľstva v rámci územia obce Dolný Hričov.					Obecný rozpočet, zdroje štátu (VÚC, ÚPSVaR)
Špecifický cieľ 1.1.8 Zlepšenie podmienok v oblasti vzdelávania detí, podpora športu, kulturného a spoločenského života	Strategický cieľ 1.1. Zlepšenie sociálnych podmienok obyvateľstva v rámci územia obce Dolný Hričov.	492 056,05				Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy

(Tab.31)

Identifikátor	Strategický cieľ (označenie a názov)	Rok			Spolu	Program/podprogram rozpočtu
		2023	2024	2025		
Špecifický cieľ (označenie)		EUR	EUR	EUR	EUR	
Špecifický cieľ 2.1.1. Oprava a obnova miestnych komunikácií a chodníkov	Strategický cieľ 2.1. Vytvoriť sieť kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry na území obce so zreteľom na obnovu chodníkov, bezbariérovosť a bezpečnosť	222590,44				Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy
Špecifický cieľ 2.1.2. Vybudovanie prístupovej komunikácie a chodníkov – cintorín Peklina	Strategický cieľ 2.1. Vytvoriť sieť kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry na území obce so zreteľom na obnovu chodníkov, bezbariérovosť a bezpečnosť					Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy
Špecifický cieľ 2.1.3. Dopravná bezpečnostná situácia v obci	Strategický cieľ 2.1. Vytvoriť sieť kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry na území obce so zreteľom na obnovu chodníkov, bezbariérovosť a bezpečnosť					Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy
Špecifický cieľ 2.1.4. Modernizácia verejného osvetlenia	Strategický cieľ 2.1. Vytvoriť sieť kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry na území obce so zreteľom na obnovu chodníkov, bezbariérovosť a bezpečnosť					Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy
2.1.5 Rozšírenie verej. osvetlenia v Pekline	Strategický cieľ 2.1. Vytvoriť sieť kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry na území obce so zreteľom na obnovu chodníkov, bezbariérovosť a bezpečnosť					Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy
2.1.6. Budovanie cyklotrás	Strategický cieľ 2.1. Vytvoriť sieť kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry na území obce so zreteľom na obnovu chodníkov, bezbariérovosť a bezpečnosť					Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy

(Tab.32)

(Tab.52)

Identifikátor	Strategický cieľ (označenie a názov)	Rok			Spolu	Program/podprogram rozpočtu
		2023	2024	2025		
Špecifický cieľ (označenie)		EUR	EUR	EUR	EUR	
Špecifický cieľ 3.1.1. Zvýšiť energetickú efektívnosť budov	Strategický cieľ 3.1. Zlepšovať stav jednotlivých zložiek životného prostredia na území obce					Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy
Špecifický cieľ 3.1.2. Protipovodňová ochrana obce	Strategický cieľ 3.1. Zlepšovať stav jednotlivých zložiek životného prostredia na území obce					Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy u
Špecifický cieľ 3.1.3. Rozšírenie cintorínov	Strategický cieľ 3.1. Zlepšovať stav jednotlivých zložiek životného prostredia na území obce					Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy
Špecifický cieľ 3.1.4. Obnova a revitalizácia zelene, ozdravovanie areálov	Strategický cieľ 3.1. Zlepšovať stav jednotlivých zložiek životného prostredia na území obce	16 451,39				Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy
Špecifický cieľ 3.1.5. Nakladanie s komunálnym odpadom, systému triedeného zberu odpadov a ich úprava	Strategický cieľ 3.1. Zlepšovať stav jednotlivých zložiek životného prostredia na území obce					Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy
Špecifický cieľ 3.1.6. Rozšírenie kapacity kanalizácie a vodovodu	Strategický cieľ 3.1. Zlepšovať stav jednotlivých zložiek životného prostredia na území obce					Obecný rozpočet, zdroje štátu, Plán obnovy, EÚ fondy

Zdroje financovania realizácie PHSR obce:

1. Hlavné zdroje financovania:

a. Verejné zdroje: štátny rozpočet, štátne účelové fondy, rozpočet vyšších územných celkov a rozpočet obcí a miest.

b. Iné zdroje: prostriedky fyzických osôb, prostriedky právnických osôb, úvery, príspevky medzinárodných organizácií, prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi.

2. Doplnkové zdroje financovania – finančné prostriedky z Európskej únie

Plánované investície, projekty a aktivity zamerané na naplnenie cieľov PHSR budú **financované z viacerých zdrojov**, ktoré môžeme rozdeliť na zdroje externé a interné, súkromné a verejné, návratné a nenávratné a ich kombináciu s možnosťou využitia rôznych finančných nástrojov. V rámci **verejných externých zdrojov** ide o:

- nenávratné zdroje (granty EÚ ako sú Plán obnovy a odolnosti, EŠIF, Fond na spravodlivú transformáciu a komunitárne programy EÚ vrátane programov cezhraničnej spolupráce),
- návratné zdroje (finančné nástroje EÚ).

PHSR je prioritne zameraný na **využitie možností financovania z prostriedkov EÚ** v súlade s Partnerskou dohodou, Programom Slovensko a Plánom obnovy a odolnosti SR, no môže zahŕňať aj

projekty financované z iných EÚ fondov (napríklad ERASMUS+, Horizont atď.) a finančných nástrojov EÚ (EIB a pod.).

Projekty zaradené do PHSR môžu byť v rokoch 2022 – 2027 podporené najmä cez mechanizmus **Dopytovo orientovaných projektov** v rámci výziev financovaných z Programu Slovensko, Plánu obnovy a odolnosti SR, štátnych fondov, dotačných mechanizmov a iných externých zdrojov.

V roku 2023 očakávame najviac výziev z Plánu obnovy a odolnosti, ktoré budú vyhlasovať jednotlivé ministerstvá presne stanoveným spôsobom a mali by pokrývať predovšetkým výzvy do infraštruktúry vzdelávania (materské a základné školy), mobility (cyklodopravy) a obnoviteľných zdrojov energie (obnova verejných zdrojov a podpora zeleného verejného obstarávania).

6. Riziká implementácie a ich prevencia

V procese prípravy a spracovania dokumentu boli identifikované viaceré riziká, ktoré môžu ovplyvniť implementáciu PHSR Dolný Hričov:

- nedostatočná koordinácia prierezových politík na národnej a regionálnej úrovni, – nízka efektívnosť strategického riadenia regionálneho rozvoja (nezavedený komplexný systém strategického riadenia a plánovania, nedostatočný legislatívny a metodický rámec),
- nedostatočná efektívnosť a adresnosť verejných politík vrátane politiky regionálneho rozvoja (NSRR, PHSR VÚC, miest a obcí),
- nízka súčinnosť s aktérmi regionálneho rozvoja pri tvorbe a implementácii stratégií regionálneho rozvoja,
- nedostatočná spolupráca a informačné toky medzi riadiacimi úrovňami (štátna – krajská – subregionálna – miestna) a sektormi (ministerstvá – rezortné inštitúcie – odborné útvary samospráv),
- nedostatok údajov, finančných a personálnych kapacít pre spracovanie a implementáciu PHSR,
- pokračovanie alebo vznik nepredvídaných udalostí. Pre úspešné naplnenie cieľov rozvoja Obce Dolný Hričov bude potrebné realizovať niektoré systémové zmeny. Jednou z takýchto podmienok, ktorá prispeje k naplneniu očakávaných výsledkov stratégie, je využitie princípu verejno-súkromného partnerstva pri realizácii významných projektov. Významným podporným prvkom by bolo zjednodušenie celého procesu súvisiaceho s vysporiadaním vlastníckych vzťahov a vydaním stavebného povolenia. Medzi ďalšie nevyhnutné predpoklady patrí aj zmena financovania a kompetencií územnej samosprávy, zjednodušenie procesov a administratívnej náročnosti prípravy, implementácie projektov financovaných prostredníctvom EŠIF a problematika verejného obstarávania.

V Pláne riadenia rizík boli identifikované kľúčové problémy, ktoré môžu negatívne ovplyvniť dosiahnutie vízie, cieľov a navrhnuté opatrenia na zníženie rizík.

Proces riadenia rizík (identifikácia a hodnotenie rizík, prerokovanie a aktualizácia plánu rizík) budú zabezpečovať Administratívne kapacity Obce Dolný Hričov.

Plán rizík minimálne raz ročne prerokuje obecné zastupiteľstvo.

Plán riadenia rizík PHSR Dolný Hričov je uvedený v nasledovnej tabuľke:

(Tab.33)

Popis rizika	Opatrenia na zníženie rizík	Zodpovedný za realizáciu opatrenia	Termín realizácie opatrenia
Nedostatok odborných kapacít na implementáciu PHSR Dolný Hričov	Dobudovať, prípadne zaškoliť zodpovedných administratívnych pracovníkov t. j. zabezpečiť pracovné pozície (externý manažér, koordinátor a metodik PHSR; analytik PHSR; projektový manažér), materiálno-technické podmienky a školenia.	Vedenie obce Dolný Hričov	Trvalo
Nedostatočná pripravenosť projektov	Pripraviť a schváliť rozpočty s alokáciou zdrojov na projektovú prípravu investícií. Pripraviť viacročný investičný plán s prioritizáciou investícií.	Vedenie obce Dolný Hričov	Trvalo
Nedostatok financií na implementáciu PHSR	Aktívne hľadať a prioritizovať využitie externých finančných prostriedkov. Identifikovať významné projekty, ktoré je možné realizovať na princípe verejno-súkromného partnerstva, iniciovať rokovania s potenciálnymi partnermi.	Vedenie obce Dolný Hričov	31.12.2023
Nedostatok informácií na implementáciu PHSR (metodický rámec MIRRI,)	Pravidelne komunikovať s odbornými pracovníkmi MIRRI, ZASK, Pravidelne aktualizovať webstránku obce.	Administratíva obce Dolný Hričov	Trvalo
Nízka súčinnosť s aktérmi regionálneho rozvoja pri implementácii PHSR	Vytvoriť databázu kľúčových socio-ekonomických partnerov. Realizovať stretnutia s kľúčovými aktérmi regionálneho rozvoja s cieľom vzájomnej informovanosti a realizácie spoločných projektov.	Administratíva obce Dolný Hričov	Trvalo

7. Riadenie implementácie

Na implementáciu PHSR budú využité **kooperačné štruktúry**, ktoré sa osvedčili v procese spracovania PHSR, t. j. Riadiaci výbor, zastupiteľstvo obce a administratívne kapacity OÚ Dolný Hričov.

Pri **rozhodovacích a schvaľovacích procesoch** budú uplatnené kompetencie a pravidlá:

- monitoringu a hodnotenia plnenia úloh a výstupov implementácie PHSR,
- operatívneho riadenia implementácie (koordinácie prác, komunikácia, riadenie využitia zdrojov a operatívne rozhodnutia),
- adaptácie a zmien stratégie na základe výstupov procesu monitorovania,
- manažmentu rizík.

Zmeny v stratégii (tzn. napríklad zmeny vízie, hlavného cieľa, priorít, systému cieľov alebo nástrojov, opatrení a aktivít) alebo v spôsobe jej implementácie môžu byť vynútené vonkajším okolím stratégie, výsledkami implementácie PHSR zistenými v procese monitoringu, alebo môžu byť realizované na základe podnetu niektorého z partnerov implementácie stratégie. Zodpovednosť za monitoring a hodnotenie je súčasťou stanovenia pravidiel a procesov riadenia implementácie PHSR.

Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce:

1. **Organizačné zabezpečenie** – realizácia programu rozvoja je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov. Samospráva raz ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, členov komisií, pracovných skupín, poslancov a verejnosti, v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok.

2. **Obecné zastupiteľstvo** – je zložené z 9 poslancov, ktorí boli zvolení v priamych voľbách obyvateľmi obce Dolný Hričov a časti Peklina na roky 2022 – 2026. OZ Dolný Hričov sa schádza podľa potreby, najmenej však raz za dva mesiace. Poslanci OZ riadia podľa schváleného rokovacieho poriadku. V rámci činnosti poslancov OZ prijímajú všeobecné záväzné nariadenia a tým rozhodujú o základných otázkach života obce. Vo vzťahu k realizácii Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov, obecné zastupiteľstvo vypracovalo prioritné opatrenia v strategickej časti a schvaľuje celý dokument PHSR Dolný Hričov. Ďalej je jeho úlohou každoročne schvaľovať vyhodnotenie plnenia PHSR obce, monitorovacie a hodnotiace správy ako aj spolufinancovanie pri jednotlivých projektoch. OZ obce rozhoduje o aktualizáciách a zmenách PHSR obce. OZ obce vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenia programu v prípade nutnosti opráv rozdeľuje jednotlivé prioritné body programu a akčného plánu medzi existujúce komisie obecného zastupiteľstva, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie.

3. **Starosta** – v zmysle zákona č. 369/1993 o obecnom zriadení predstavuje najvyšší výkonný orgán obce. Rozhoduje o všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú príslušným zákonom alebo štatútom vyhradené obecným zastupiteľstvom. Starosta obce Dolný Hričov vo vzťahu k realizácii programu, riadi proces realizácie, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám.

4. **Inštitucionálne zabezpečenie** – inštitucionálne a administratívne zabezpečuje veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

Hodnotenie plnenia priorít a cieľov stratégie bude realizované podľa plánu monitorovania, v pravidelných intervaloch a prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Bude spracovaná správa o hodnotení plnenia priorít a cieľov PHSR.

Transparentnosť hodnotenia plnenia priorít a cieľov stratégie bude zabezpečená:

- pozvaním kľúčových aktérov z územia do procesu monitorovania a hodnotenia,
- prerokovaním hodnotiacej správy Obecným zastupiteľstvom
- sprístupnením akčných plánov, finančných plánov a hodnotiacich správ.

Podnet na aktualizáciu alebo tvorbu nového PHSR môže podať obecné, a to formou uznesenia. Potreba aktualizácie alebo tvorba nového PHSR obce Dolný Hričov môže nastať najmä v prípade, ak:

- nastane významná zmena v príslušnej legislatíve, a to najmä v oblasti regionálneho rozvoja alebo financovania samospráv,
- nastane zmena príslušných nariadení Európskej komisie,
- dôjde k schváleniu nových strategických dokumentov s významným dopadom na územie obce Dolný Hričov, na národnej a regionálnej úrovni,
- nastane neočakávaná zmena externého prostredia (pandémia, prírodná katastrofa a iná mimoriadna udalosť).

8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR

Zo spracovania PHSR vyplynuli odporúčania a požiadavky pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia a pre partnerské a spolupracujúce subjekty.

8.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia

- zabezpečiť materiálne administratívne kapacity na OÚ Dolný Hričov vedené starostom obce.
- Zaviesť systém projektového riadenia pre projekty realizované z EŠIF.
- Vytvoriť systém na zber, uchovávanie, hodnotenie a sprístupňovanie údajov pre rozhodovanie samosprávy. Systém nastaviť tak, aby prebiehal v maximálnej miere automaticky s väzbou na vlastný informačný systém samosprávy.
- Zapracovať do implementácie PHSR skutočnosti vyplývajúce z nadradených strategických a programových dokumentov po ich schválení.
- Prepojiť strategické a koncepcné dokumenty na úrovni obce Dolný Hričov (územný plán, PHSR a podň
- Koordinovať prípadné väčšie investície, projekty a aktivity na území obce Dolný Hričov s VÚC ZA, NDS, štátom a jeho organizáciami.
- Podporovať spoločné projekty samosprávy a socio-ekonomických partnerov, spoločných projektov území obce.

8.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty

- Vytvoriť a pravidelne aktualizovať databázu socio-ekonomických partnerov na území obce a mikroregiónu.
- Realizovať pravidelné stretnutia socio-ekonomických partnerov na území obce s cieľom zlepšenia informovanosti a realizácie spoločných aktivít a projektov.

8.3. Záverečná správa

Manažérske zhrnutie o projekte tvorby stratégie – informácie o priebehu, výsledkoch a výstupoch projektu tvorby stratégie – je uvedené na začiatku dokumentu.

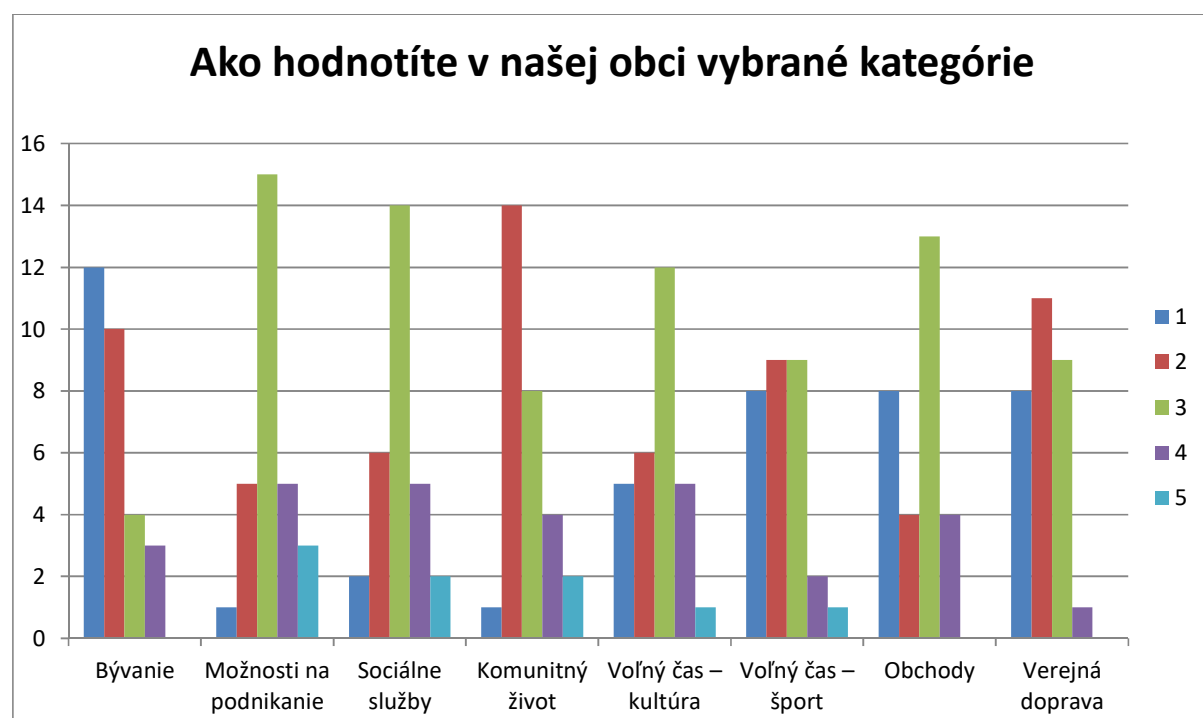
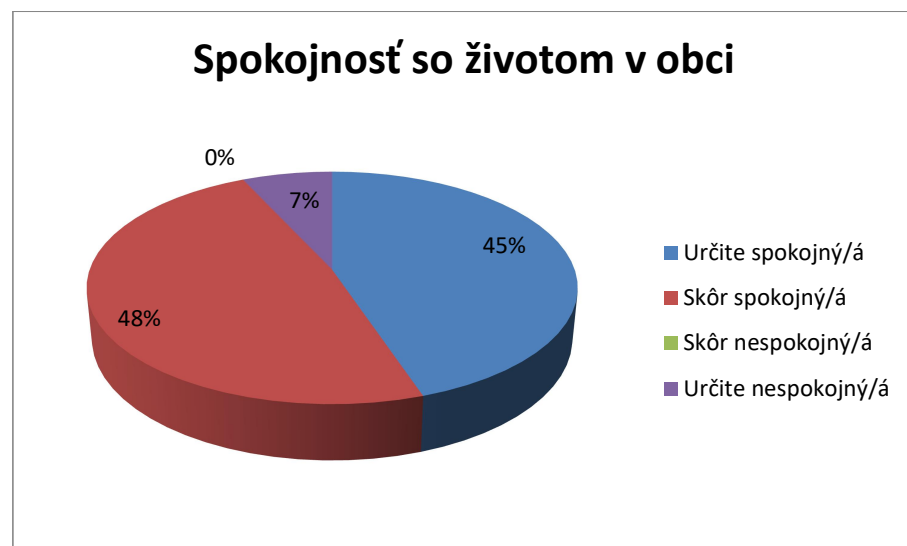
9. Využitie literárne zdroje

Strategické dokumenty

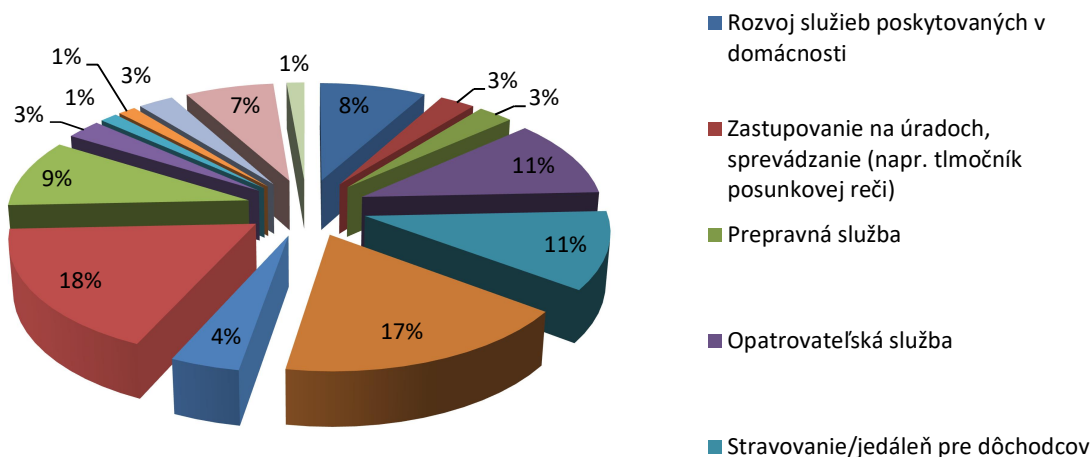
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS 2001) a jej aktualizácie
- Národný investičný plán
- Partnerská dohoda Slovenskej republiky
- Plán obnovy a odolnosti
- PHSR Žilinského samosprávneho kraja 2021+
- Územný plán obce Dolný Hričov (schválené, platné dokumenty vrátane doplnkov)
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030
- Štúdie a analýzy SAV, ministerstiev a ich odborných organizácií

10. Prílohy

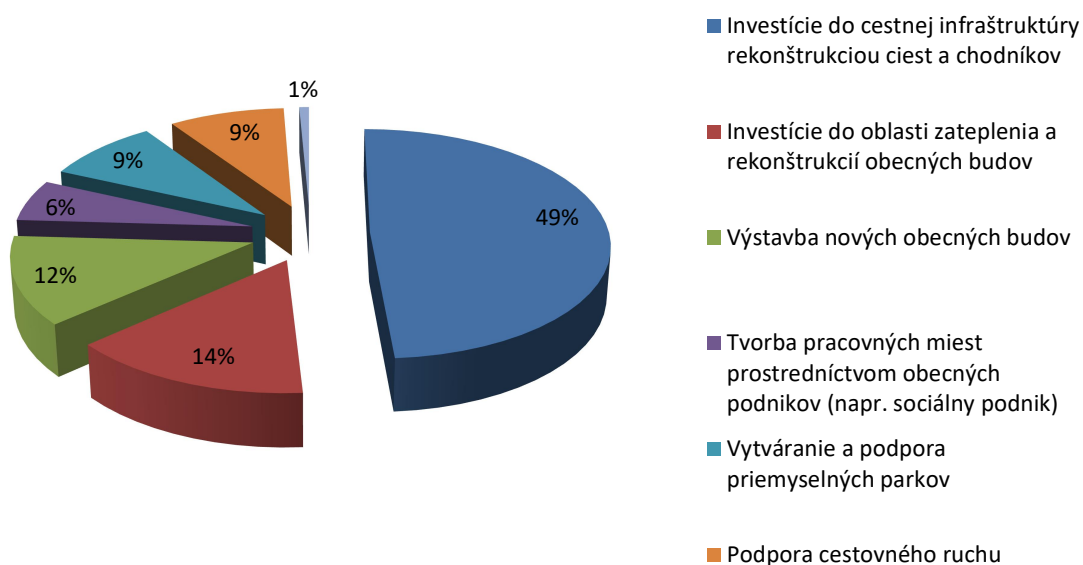
Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu grafy.

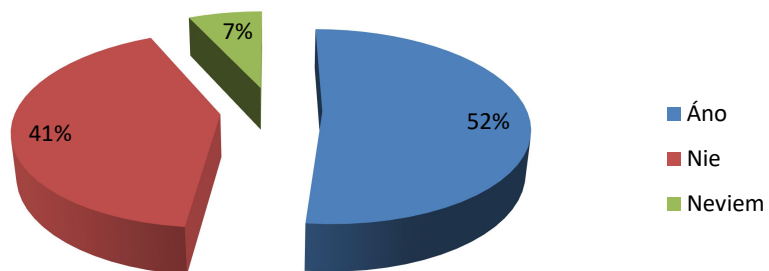
Na ktoré oblasti pomoci by sa mala obec v budúcnosti viac zamerať

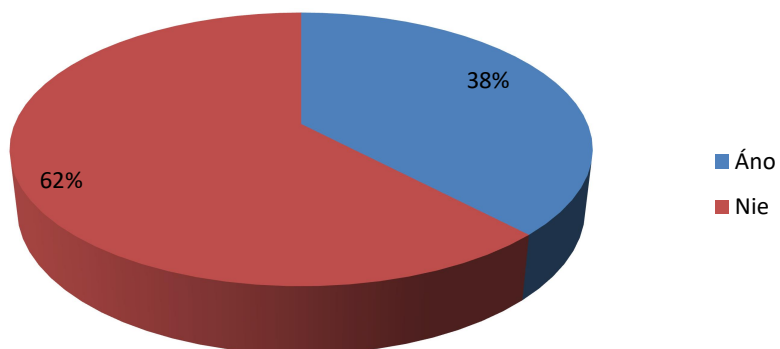
Priority podľa občanov zapojených do prieskumu

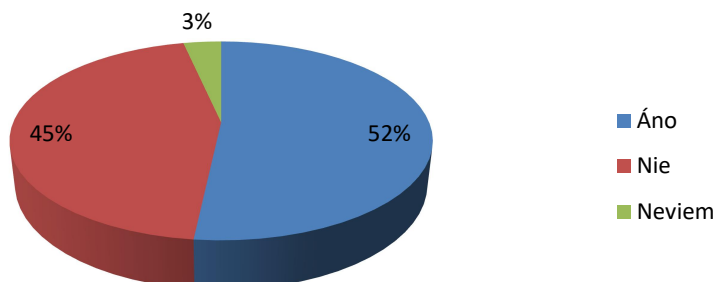
**Sú podľa Vás kapacity školskej
infraštruktúry dostatočné?**

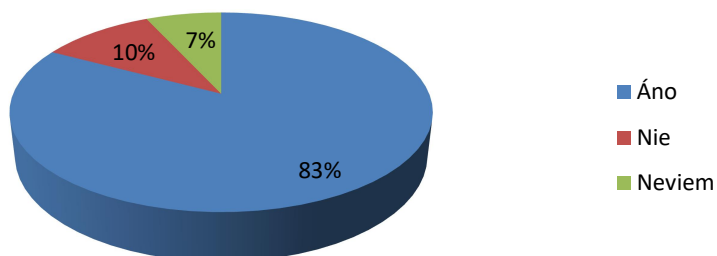
Využívate ZŠ alebo MŠ v našej obci?

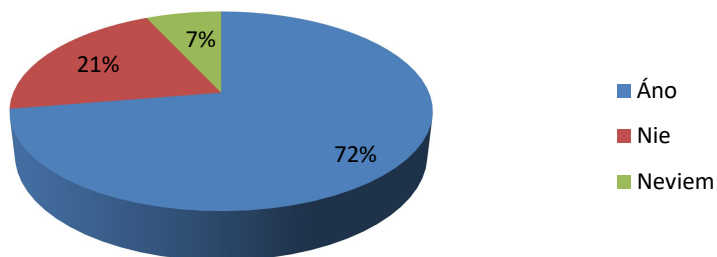
**Plánujete využívať školskú
infraštruktúru v nasledovných 5
rokoch?**

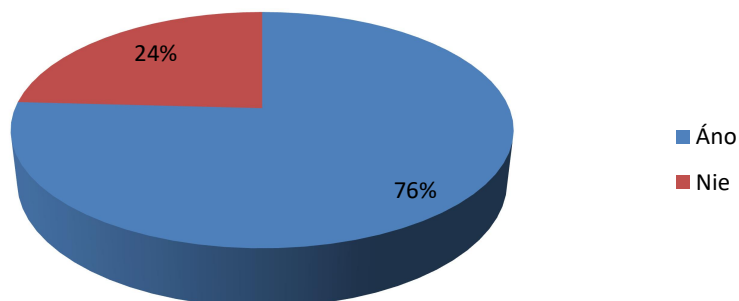
**Uvítali by ste rozšírenie školskej
infraštruktúry v nasledovných 5
rokoch?**

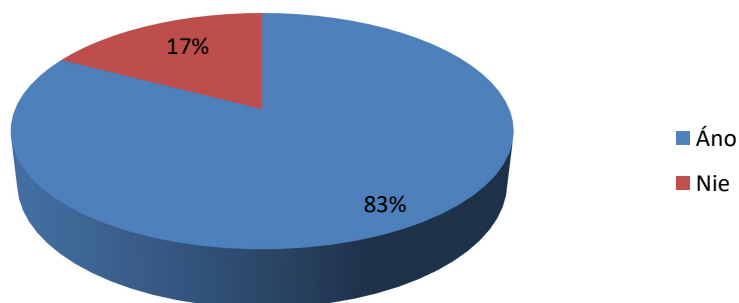
**Mali by sa podporovať učitelia
napríklad formou prenájmu obecných
bytov?**

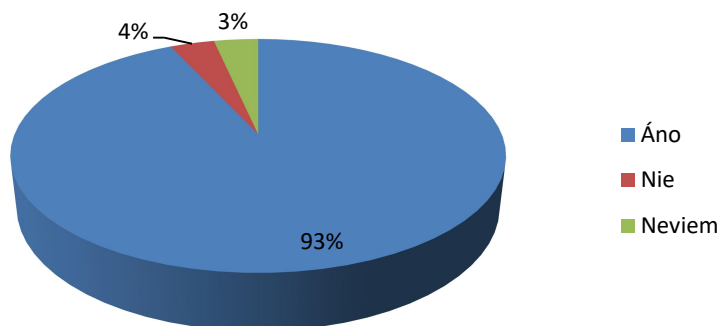
**Uvítali by ste výstavbu obecných
bytov?**

Podporujete výstavbu rodinných domov? Nové developerské projekty?

Podporujete ďalšiu výstavbu, alebo rekonštrukciu detských ihrísk, alebo športovísk?

Je údržba zelene a nová výsadba kvetov a drevín na verejných priestranstvách dostatočná?

